

L A I S V A

LITHUANIAN DAILY

Pirmas Lietuvių Darbininkų Dienraštis. Išleina Kasdien Apart Nedėdienių.

Darbininkai Visų Šalių, Vienytės! Jūs Nieko Nepalaimėsite, Tik Retėžius, o Laimėsite Pasaulį!

KRISLAI

"Pavojus Civilizacijai". Kodėl ne Savas? DP. Rinkimai. Vyšiomėnė Dora". R. M. Rambus.

No. 193

TELEPHONE STAGG 3878 Brooklyn, N. Y., Subata, 15 d. Rugsjūcio (August), 1925

Pavienio Numerio Kaina 4c.

Metai XV, Dienraščio VII

ORLAVIAIS SU-NAIKINO 80 SYRIJOS KAIMŲ

Tai Francūzų Imperialistų Darbas; bet Syrai Laikosi

JERUZOLIMAS. — Iš Damasko gauta žekantis pranešimas:

Syričių gentis druzai (Druse) supliekė francūzus. Pastarieji bijosi siųsti savo armiją į kovą su sukilėliais, bet orlavius siūnia. Iš orlavijų mėto bombas ir sukilėlių kaimus. 80 iš 120 sukilėlių kaimų yra sunaikinta.

Sukilėliai ginkluojasi. Jau turi 20,000 vyrų kovotojų eilėse. Juos remia arabai. Be dūtinai smarkiai darbuojasi syričių sukilėlių eilėse.

Sužinoję, kad francūzai tain bjauriai elgiasi su sukilėliais, arabai išardė tiltą ant El Kiswah upės, apie 20 mylių nuo Damasko, ir patys stoji syričių frontan.

Garmantiečiai Streikuos

NEW YORK. — I. L. G. W. of A. mijos trijų lokalių — 2, 9, ir 22 — nariai šaukiami dviejų valandų streikan, kurį Veikimo Komitetas nuskyrė ant sekančio ketvero, rugpj. 20, 3 val. po pietų. Tai bus pareikštas protestas prieš unijos biurokratus ir kapitalistus, kurie stengiasi kištis į unijos vidurinius reikalus. Be to, suspenduotų lokalių nariai tą dieną susirinks apie į dešimt didelių svetainių ir dar sykį pareikalas, kad Siemasas eitu laukan iš prezidento vietos.

Ponai Šaudo Žmones

Varšava. — "Zycie Ludu" rašo, kad Padisnės dvaro, Braslavos apskr., savininkas Salmonovičius dar prieš karą blynėjęs su apelinėkės sodiečiais del bendru ganvklu. Kadangi sodiečiai, aišku, visiškai teisėtai, nenuvėję iš dvarininkui nerleisti ir iki paskutinio laiko sąneiose gvvulius, iširdes "bonas" viena gamiusi tose oievose sodietį nušovęs, o kita sunkiai sužeidęs. Policijoj teisingės, kad jis huvs užpultas miške ir besigindamas j puolikus šaudęs. Policija vis delto dvarininkui šį kartą nevatikėjusi ir patupdžiūsi į Lukiškių kalėjimą.

Kongresas Svarstys

WASHINGTON. — Baronas Maltzan, Vokietijos ambasadorius Amerikoje, tapo painformotas, kad vokiečių nuosavybė Jungt. Valst., kurią karo laiku valdžia buvo užgriebusi, bus sugrąžinta jų savininkams tik tuomet, kada kongresas nuspręs.

GAL BAUS CURRANA

WASHINGTON. — Manoma, kad darbo departamentas insis griežtesnių priemonių sudisciplinavimui Ellis Islando imigracijos komisjonieriaus Currana del to, kad pastarasis viešai kritikavo savo vyresnįjį perdėtinį Husbandą.

Kumetis.

Nelaimė ant Geležinkelio Francijoj

PARYŽIUS. — Paryžiaus-Boulogne ekspresinis traukinys nuško nuo rėlių Amiens mieste ir devyni asmenys likosi ant vietos užmušta. Apie 80 žmonių tapo sužeista. Pastaruoju laiku Francijoj labai dažnai geležinkelio nelaimės pasitaiko.

Vokietija Atsakė

BERLYNAS. — Vokietijos valdžia prisuntė savo pareikšimą Briandui ir Chamberlainui, kuriuodu tarėsi apie išlygas, kuriomis Vokietija turėtų jeiti Tautų Lygon. Tame pareikšime Berlyno valdžia dar labiau patvirtina savo pirmesnj nusistatymą, būtent, jei Vokietija eisianti į Tautų Lyga, tai jos teritorijos privalo būti neutralės.

LIETUVOS ŽINIOS

Marijampolės Žinios

Maudymasis Šešupėje taip "sutvarkytas", kad nėra skirtumo, kur gili, kur negili, kur vyrams, kur moterims, kur vaikams, kur mergaitėms — visi beveik kartu vandenyje markosi. Ir tai, tur būt, nei dorai, nei nedorai nieko nekenkia, kad "maudymsi tvarkymu" niekas nesirūpina.

Neturtingais vaikais niekas nesirūpina. Jie auga kandidatais į vagis: mokinais elgetauti, žulikaiuti ir kitokias nedorybes daryt. Ir niekas to nežūri. Tik kai koks blogas darbas jau padarytas, tada visomis keturiomis puola nelaimingai krepavoti. Kartą vienam vadinamam visuomenės veikėjui del to dalyko užsiminiau ir gavau atsakymą:

O ką paskui veiks politija, ligoninės, teismas, kalėjimas, — išskaitė visą eilę socialinės apsaugos įstaigų... Kasant žyvrą Šešupės krante ties Mariampole rasta stambių žmogaus kaulų ir keletas varinių pinigėlių. Juose įžiūrima moteris veidas, raitelis su 666 metais parašai su 1666 m.). Nesant Mariampolėje jokios istorinių daiktų globimo įstaigos, radiniai mėtosi pas privatinius asmenis.

Buožės Gavo Žemės

Utėna. — Kauliniškio kaimo ūkininkas Ruzgas pulti kai pasinaudojo žemės reforma. Jis turi savo žemės Šeimininkuose, "Bividuose" ir Kauliniškij. Išviso turi 3 valakus. Be to, Utėnos m. turi namą vertės į 4 tūkstančius dolerių ir yra "Margo" akcininkas. Nežiūrint į tai, "reformos" dėka, jis gavo iš Vyzonėlių dvaro dar 4 hektarus pirmos rūšies pievos. Kaliekių kaimo ūkininkas Masionis turi pusę valako savo žemės ir dabar gavo 3 hektarus. Vyzonėlių kumetis J. Keras visai negavo žemės. Taipogi negavo žemės Kaminskas, Michelkevičius, J. Sudnickas ir k. Gi Kazlauskas, Garlauskas, Mazgelis ir kiti gavo tik po 2 hektaru. Ant 2 hektarų galima tik vištos laikyti.

SOVIETAJ TURI DAUG ĮTAKOS PAS TURKUS

Turkai Žūri į Maskvą Labiau, Negu į Kurją Kilą Sostinę

BERLYNAS. — Atvažiuvo čionai Jungtinių Valstijų senatorius, William H. King, kuris lankėsi Balkanų valstybėse, Turkijoje, Syrijoj, Palestinoj ir kt. Jis pažymėjo, kad Vokietija Turkijoje siek tiek laimi rinkų, o Sovietų valdžia yra taip įleidusi šaknis Turkijoje, kad tai privalo pripažinti net ir didžiausias Sovietų priešas. Jo manymu, kad visos kapitalistinių valstybių atstovybės Turkijoje privalo išsikraustyti iš Konstantinopolio į Angorą, kame randasi kemalistų valdžia ir todėl prie jos arčiau reikalinga stovėti.

Kur tik senatorius King važiuo, visur jis matė Sovietų valdžios įtakos stiprėjimą. Turkijos valdžia šiandien daugiau svarbos deda ant to, ką pasako Maskva, negu Berlynas, Londonas, Roma arba Paryžius.

Pats Save Divorsavosi

KONSTANTINOPOLIS. — Mustapha Kemal Paša, Turlijos respublikos prezidentas, divorsavosi nuo savo pačios, Latife Hanoum. Nestebėtina, kad jis divorsavosi, bet svarbu, kad jis pats tai padarė. Mat, sulyg naujų įstatymų, visus divorsus Turkijoje turi tiesą duoti prezidentas.

Kodel Kemal Paša ėmė divorsą nuo savo pačios, kuri yra pralavinta moteris, kol kas niekas tikrai nežino.

Užmušė Vyrą ir Save

BOSTON. — Marė E. Curtis'ienė, 45 metų amžiaus, pašovė ir užmušė savo vyrą George H. Curtis, ir savo dukrelę Marjorie, 7 metų amžiaus. Paskui sužeidė savo sūnų, Jurgį, 20 metų amžiaus. Pagaliau moteriškė nusišovė pati.

Sakoma, kad ji buvo sudurnavjusi. Parašytame savo laiške, jinai sako, "aš padariau tai, idant palikti juos ramybėje".

Nelaimė ant Geležinkelio Francijoj

PARYŽIUS. — Paryžiaus-Boulogne ekspresinis traukinys nuško nuo rėlių Amiens mieste ir devyni asmenys likosi ant vietos užmušta. Apie 80 žmonių tapo sužeista. Pastaruoju laiku Francijoj labai dažnai geležinkelio nelaimės pasitaiko.

Tarsis su Green'u

WASHINGTON. — Trys delegatai nuo Meksikos Darbo Federacijos pribuvo Jungtinėsna Valstijosna. Jie tarsis su ADF vadais apie meksikiečius darbininkus, bėgančius iš tos šalies į Ameriką.

Sakoma, kad labai daug meksikiečių pribūna Amerikon slapta ir čia dirba pigiai. Tulos geležinkelio kompanijos slapta įsiveža iš Meksikos pigių darbininkų.

ŽINIŲ ŽINELĖS

Fez, Morokko. — Francūzai skelbia, kad tulos maurų gentys apleidžia Abd-el-Krimą ir pereina francūzų pusei.

Seattle, Wash. — Sis miestas pereitą sėredą buvo sukratytas žemės drebėjimo. Nuostolių nepadaryta.

Paryžius. — Vagilius apkraustė vyriausią policijos stotį čionai. Išnešta daug daiktų, kurie buvo padėti į tam tikrą sandėlį, iki jų savininkai atsilieps.

Milwaukee, Wis. — Čionai numirė žymus smuikininkas Gustavas Bach. Jis ne tik Amerikoje buvo žymus, bet taipgi ir Europoje.

Chicago. — Planuojama čionai pastatyti viešbutį ir sykiu konvencijoms svetainę, kuri lėšuos apie \$40,000,000.

Reading, Mass. — Sakoma, kad pereitą sėredą įvykusiose muštynėse tarp klaniečių ir jų oponentų pirmieji naudoję gazines bombas nugalėjimui savo priešų.

Washington. — Pereitą birželio mėnesį Jungtinių Valstijų anglies kasyklose žuvo 145 asmenys.

Hoboken, N. J. — Virš 150 darbininkų, dirbusių ant Lackawana geležinkelio dirbtuvėse Scrantone, Hobokene ir Buffalo, paleista iš darbo.

Chicago. — ACWA. Pild. Taryba, užbaigusi laikyti savo posėdį čionai, nutarė pasiųsti Vokietijos drabužio industrijos darb. pasveikinimą. Vokiečių darbin. konvencija laikoma Leipzige.

Los Angeles. — Trys vyrai kaltinami norėjime pavogti Marės Pickford'žiutes, su nekantrumu laukia nuosprendžio dūrės, kuri savo rankose turi jų likimą.

Londonas. — Briando su Chamberlainu pasitarimai sako privedė abiejų šalių valdžias prie akordo kas liečia Vokietijos Lygon stoji-nio klausimą.

Smithas Eisiąs prieš Hylaną NEW YORK. — Gubernatorius Smithas pareiškęs, kad jis dešias didžiausias pastangas kovai prieš Hylaną agituodamas už Walkeri.

GENEROLAS W. S. GRAVES TVIRTINA KAD KOMUNISTAI GALI BŪTI JUNGTINIŲ VALSTIJŲ ARMIJOJE KAREIVIAIS

Jaun. Darb. Lygos Narys Plotkin'as. Tapo Išmestas iš Armijos delei Priešinimosi Tuloms Lektijoms

CHICAGO. — Federuotosios Spaudos korespondentas buvo nuėjęs pas generolą Wm. S. Graves, atsiklausti, ar komunistai turi tiesą būti Jungtinių Valstijų armijoj. Jis atsakė, kad by Amerikos Darbininkų Partijos narys, arba kurios kitos darbininkiškos organizacijos narys gali būti Jungtinių Valstijų Armijoj.

Tai kodel buvo išmestas iš militarinio lavinimo stovyklos Jaunųjų Darbininkų Lygos narys, Juozas Plotkinas? — tapo užklaustas generolas.

Užklaustasis atsakė, kad jeigu militaristiniai autoritetai išmetė jaunąjį komunistą iš militarinio lavinimo

Brangus Radinys Apvogė Danų Konsulų

LONDONAS. — Pereitą birželio mėnesį atradimas kaulų Neanderthal'o gady-nės žmogaus (jie buvo atrasti prie Galilėjaus ežero Palestinoje), suteikė daug svarbių davinų mokslininkams. Iš tyrimų išvedama, kad dabartinio žmogaus forma yra visiškai nesena. Neanderthal'o žmogus yra gyvenęs apie 40,000 metų tam atgal, sako mokslininkai. Tuomet jis yra turėjęs smegenis, panašias į šių dienų žmogaus smegenis.

"Parazitai"

WASHINGTON. — South Dakotos konservatyviai republikonai skelbia, jog senatoriai McMaster ir Borbeck nepriklauso prie republikonų partijos, bet esa "parazitai". Republikonai baisiai ituze ant šių senatoriu, kodel jiedu neremia Coolidge.

Amerikos Jūreiviai Susikūrtu su Newzelandiečiais

CHRISTCHURCH, N. Z. — Viktorijos atkėsteje pereitą ketverga čia įvyko susikirtimas amerikiečių jūreivinių su vietiniais civiliniais gyventojais. Pastarieji, sakoma, pradėjo tyčiotis iš amerikiečių jūreiviu, klausdami, kas karą laimėjo Jūreiviai norėjo atsakyti kumštėmis, kad jie laimėjo Sužeistų nebuvo.

NUO 10 METŲ IKI VISAM AMŽIUI KALĖJIMO

LOS ANGELES. — Claude Holcomb ir Charles Z. Stephens, kuriuodu, sakoma, norėie pavogti Marę Pickford'žiute ir už ją paskui reikalauti \$200,000, tapo srausti kaltais ir nubausti nuo 10 metų iki viso amžiaus lėjimo.

Daktaras Sudegė Lovoje

NEWTON, N. J. — Dr. Harvey J. McClaughan sudegė savo lovoje. Jo stuba randasi po num. 75 Main'gtdamas gulti pamiršo užgesinti cigara, nuo kurio jo lova ir užsidegė.

Trečias kaltinamasis, Adrian Wood'as išteisintas.

AR NORI... GERA... TURĖDAMI... W/ Masile... A. L. CLOTHING... PANŲ KRAUT... nikos, Automobilių... S, SPECIALIS... JŲ BALSAM... KONGRESAS SVARSTYS... WASHINGTON. — Baronas Maltzan, Vokietijos ambasadorius Amerikoje, tapo painformotas, kad vokiečių nuosavybė Jungt. Valst., kurią karo laiku valdžia buvo užgriebusi, bus sugrąžinta jų savininkams tik tuomet, kada kongresas nuspręs.

THE LITHUANIAN DAILY "LAISVE"

Published by Lithuanian Co-operative Publishing Society, Inc. Every day, except Sunday, at 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.

Yearly subscription rates in U. S. \$6.00; foreign countries—\$8.00. Entered as second class matter March 11, 1914, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Šiandienos numeras: metams—\$6.00; pusel metų—\$3.00; trims mėnesiams—\$1.50. Kitose šalyse: metams—\$8.00; pusel metų—\$4.00. Brooklyn per pašta siunčiant: metams—\$8.00; pusel metų—\$4.00.

DVEJAIP PARDUOTI VOKIETIJOS DARBO ŽMONES

Vokietijos socialdemokratai dar prie savo prezidento Eberto buvo padarę sutartį su nacionalistais: jūs, nacionalistai, seime (Reichstage) balsuokite už Amerikos generolo Daweso planą, o mes, socialdemokratai, paskui balsuosime, kad būtų apdėti augštais maitais maisto duokai, įvežami Vokietijon iš kitų šalių.

Nacionalistai (kaizeriniai dvarininkai, buožės, įvairių fabrikančių atstovai) padėjo socialdemokratam seime pervaryt Daweso planą ir tuo būdu pavest Vokietijos darbininkus į globą Amerikos, Anglijos ir Francijos. Insibūre su nacionalistais, tuo būdu, socialdemokratai žkorė dar sunkesnį vergijos jungą Vokiečių darbo žmonėms.

Priėjo, pagaliaus, laikas, kad socialdemokratai atsistatytų savo kaizeriniams prieteliams nacionalistams. Nacionalistai įteikė seimui sumanytą — įvest augštus maitų mokesčius už įvežamus iš svetur į Vokietiją javus, mėgus ir kitokių valgio produktus. Nacionalistų dvarininkų ir buožių išskaitliavimas buvo toks: jeigu kitų šalių žemė turės mokėti augštus maitus už savo produktus, įgabenamus Vokietijon, tai Vokiečių dvarininkai ir tambieji ūkininkai galės kur kas ribiau pasipinngauti; alės duonos, mėsos ir kitų valgių kainas augstyn paltį daug maž tiek, kiek uždeta muitinių mokesčių maito produktam, gabenamiem iš užsienio.

Vokiečių socialdemokratai puikiai žinojo tą dvarininkų ir buožių tikslą, darydami savo sutartį su nacionalistais. Jie žinojo, jog, pasinaudodami augštais įvežamaisiais maitais, dvarininkai ir stambieji ūkininkai dar labiau pabrangins duoną Vokietijos darbininkam. O vis dėlto socialdemokratų vadai padarė su stambiais žemės avininkais šitokį šakar-makar prieš darbininkus.

Kada dabar seime reikėjo gauti maitų klausimą alsuoti, tai socialdemokratų atstovai susitarė nuo balavimo; iš vienos pusės, mat, jie nenorėjo sulaužyti bjautą sutartį, kurią patys padarė su dvarininkais ir kitais maisto spekuliantais; iš antros pusės gi, socialdemokratai nedrįso balsuoti už augštus maisto maitus, idant peraug nesupykinti darbininkų; todėl jie, visai nepadudodami balso, uodegas pabrūke, gėdingai išdūlino sau iš seimo, palikdami visą dalyką ant valios atviriem išnaudotojų agentam. Vieni tik komunistų atstovai iki pat galo išpaskutinųjų kovoją prieš tuos maitus, taigi prieš paranginimą darbininkam duonos.

Iš pradžių socialdemokratų bosai, kaip matome, padarė špokalbi su nacionalistais užkorė Vokietijai Daweso planą, idant gaut karinės pagalbos iš Amerikos, Anglijos ir Francijos prieš Vokiečių darbininkus; idant kėmingiau slopint revoliucinį darbininkų judėjimą. Tskūti tie social-pardavikai leido dvarininkam ir buožem pervaryti maitų įstatymą, kuriuo ir sumažinamas ir abranginamas darbininko duonos kšnis, ir be to jau ermenkai ir perbrangus.

Vieni pradėjimu, vadinasi, socialdemokratų galvos ardavė Vokiečių darbininkus ir klausime kovos už pailuosavimą ir klausime kasdieninės duonos, druskos.

ATŽAGAREIVIŲ 'LAIMEJIMAS' ILGW UNIJOJ

Ivyko "rinkimai" 2-me ir 9-me skyriuose International Ladies' Garment Workers Unijos (Moterišku Drauzių Darbininkų Unijos) New Yôrke.

Skelbdami tų rinkimų pasekmes, didžiuojasi Sigmanas — kiti reakciniai unijos vadai, būk tai jie laimėję peralė.

Kaip jau žinoma, tvedu skyriai buvo priešingi mekeriškai Sigmanų, Perlsteintų mašinai; tųdviejų skyrių ariai dideleį savo didžiuoję ejo su komunistiniais ir taip kaltriaisiais.

Kuomet Sigmanas ir šaika išmetė 74 kairiuosius unistus iš 2-ro, 9-to ir 22-ro skyrių valdybų, eininiai tų skyrių nariai kėlė masinius protestus, rengė demonstratyjus mitingus, išreikšdami pritarimą tų savo skyrių kojoantiem viršininkam ir smarkiai smerkdami Sigmano genge".

Sigmaniečiai ne tik pavarė iš vietų kairiuosius skyrių viršininkus; jie dar tiem viršininkam atėmė įvairias nįjstų teisės ir uždraudė per kelis metus jiem kandiduoti į atsakomingas vietas unijoj.

Siuose rinkimuose sigmaniečiai surankiojo tik sau tikimiamus asmenis ir pastatė, kaip kandidatus į 2-o ir 9-to skyrių tarybas.

Kairiųjų unijistų Bendrasis Veikimo Komitetas, atstovaujantis 30,000 narių, protestuoja prieš tokius "rinkimus". Nes tai yra meklerystė, kuri neužsitarnauja rinkimų vardo.

Kandidatai į 2-ro ir 9-to skyrių naujus viršininkus nebuvo kaip reikiant spaudoj skelbiami. Didžiuma to darbo atlikta patamsiais, už veikliausių unijistų nugarų, per įvairias machinacijas, su pagelba Sigmano klapčiukų štabo.

Sigmanas ir kompanija "sufiksino" rinkimus; tačiau nepajėgė "sufiksiyti" ūpą ir nusistatymą 30,000 kairiųjų unijistų, kojojančių prieš Sigmanus ir jų socialburžuizinius pagaikščius.

APŽVALGA

NEVALIA MOKYKLOSE SKELBTI TIESOS.

Net carinėj Rusijoj mokytojai ir profesoriai, turbūt, turėjo daugiau laisvės, negu "demokratinėj" Amerikoj. Benjaminas Glassberg'as, vienas Brooklyno vidurinės mokyklos mokytojas, tapo pavarytas už šitokį "nusikalimą": 1919 metais jis mokykloj pasakė:

Amerikos Jungtinių Valstijų valdžia sistematiškai užgniauzdavo ir dabar dar užgniauzia teisingus pranešimus apie Rusijos bolševikus; o jeigu Amerikos valdžia būtų leidusi apie juos tiesą viešai skelbti, tai būtų atarasta, jog bolševikai nėra tokie blogi, kaip žmonių didžiama mano; bet Jungtinių Valstijų valdžybės skryius draudė ir tebedraudžia spausdinti bei skelbti tiesą apie bolševikus.

New Yôrko mokyklų taryba ir valstijos švietimo departamentas tuose žodžiuose atrado "neišitikimybę" Amerikos valdžiai, valdžios "išniekinimą". Už tai ir išrašė vilko bilietą gabiam, mokišnių mylimam, pasišventusiam mokytojui Glassbergui.

Tačiau savo pareiškime Glassberg'as dar nepasakė nė desimtos dalies, ką Amerikos valdžia darė prieš Sovietus, Kokių išmisių ir suklastuotų "dokumentų" jįnai prispausdino prieš juos. Bet ir to, ką jis pasakė, kapitalistinės apšvietos šulams užteko, kad išmest Glassberg'ą iš tarnybos ir įtrauktį jį į juodąjį "listą", taip kad jis daugiau Amerikoj nebegautų vietos, kaippo mokytojais.

Kapitalistinėj "demokratinėj" valstybėj mokytojai turi ne vien tik mokinti; parprasti turi dar daugiau meluoti prieš viską, kas tik surišta su klasiniu bei revoliuciniu darbininkų judėjimu. Kitaip jiem vietos nėra.

NEBŪTOS BOLŠEVIKŲ "NEDORYBES".

Visa kapitalistų spauda šturmavo prieš bolševikus, kuomet Sovietai patraukė atsakomybėn lenkų katalikų vuskūpą Ciepliaką ir kunigij Butkevičių už jų kontr-revoliucinius darbus prieš Sovietų valdžią. Net kada vaikų tvirkintojas lenkų kunigas Ussas buvo Sovietų Rusijoj teisiavamas už gyvulišką paleistuvavimą, ir tai visi kapitalistiniai laikraščiai, kaip dzūkai sako, "šaukė oratos". Jų bylos buvo smulkmeningiausiai aprašinėjamos.

Romos agentų kailis, mat, labai išlepes, jautrus; jų liežuviai ilgi, ir jiem atdaros buržuazinių laikraščių skiltys.

Klebonų "Draugas" (num. 185) graudina skaitytojus, pasakodamas apie tariamus naujus "bolševikų žaurnikus" — kaip Minske Sovietų valdininkai išviję žmones

APŽVALGA

iš katalikų bažnyčios, kaip juos "kanke", kaip "nušove" kleboną. Bet nepadudoda nei tos bažnyčios vardo, nei klebono pavardės, nei kada tatau atsitiko. Jau istų "smulkmenų" apleidimo reikia suprasti, jog visa istorija yra tik piktas klerikalų ir kitų atžagareivių prasmitymas. Jeigu taip būtų istikrųjų įvykė, kaip šneka "Draugas", tai atsitikimas būtų kapitalistinėj ir klerikalinėj spaudoj aprašytas su vardais, pavardėmis, mėnesio dienomis ir su visomis kitomis smulkmenomis; tokiu žiniu tie laikraščiai būtų uždėję sieksnius antgalvius iš sprindinių raidžių. Taip jie spausdina ir savo gudresnius išmislus prieš Sovietus. Bet išmislas apie "Draugo" bušnjamą "tragedią" Minske toks negudrus, kad jo nepagerbė net atžagareiviškiausi kapitalistų laikraščiai; ir tik Amerikos lietuvių kuniginiai šlamsteliai iš to mėgina pasidaryti sau kapitalą. Jie niekad nepailsta bežvegdami apie nebūtas bolševikų "nedorybes", norėdami atbaudyti katalikus nuo bolševikų.

PORA FAKTŲ APIE JU "DORĄ".

Antra gi vertus, mums nereikia jieskoti jokių nebūtu istorijų apie kuniginio "vaikso" dorybes; užtenka grynų faktų, kad parodyt, kokiais keliais jų "dora" žyžuoją. Imkime kad ir porą šitokių atsitikimų, kuriuos paduoda Telsių "Žemaitis":

Mūsų kunigelių šulais pavarininkas Kuzminskas neseniai teismo nuteistas mėnesį arešto už pasisavinimą svetimų pinigų, jam būnant pašto agentūros vedėju; lig neatikęs bausmės tapo valščiaus sargu pagautas su pora arklių ir vežimu nakčia bevagiant valščiaus statybos medžiaga (rastus).

Mėčius iš Klonėnų sukapojo kirviu galvą savo uošvio, K. Petkevičius ir kitas (iš klebonijos) pavasarininkas parsinešė nakčia iš kaimo nugaroj vartus, už lindima kur tai pro langą. Tai pavasarininkai, dirbantieji "Dievui ir tėvynei", — pasigėrėkite.

Čia yra gyvi faktai, o ne kokie išmisalai. Bet apie saviškius kriminalistas klerikaline spauda tyli, kaip oisteris, ir tik be atvaagos pučia muilo-burbulius apie bolševikų "dorišką nupuolimą". Bet kitaip kunigai, ir kiti klerikalų vadai ir daryti negali. Nes jeigu teisingai skelbtų, kas dedasi jų pačių kieme, tai tūkstančiai katalikų darbininkų jiem greitai atsuktų užpakalį, kaippo veidmainiam ir supuvėliam.

Draugai, kuo daugiausia rasykite iš dirbtavų, kasyklų ir fabriku. "Laisvė" yra darbininkų laikraštis. Tokie dalykai labiausiai ir rūpi jos skaitytojams.

Dr. J. J. Kaškiaučius.

ŽMOGAUS GYVENIMO ILGUMAS

(Tęsa)

Vienas iš žymus profesorius G. W. Crile (Kraillis) neseniai padarė įstabų pareiškimą. Jisai žiūrį į žmogaus kūną, lyg į kokį savo rūšies didžiulį elektrinį aparatą. "Gyvybės žiežirba" esanti tikrai tam tikra elektros kibirkštis, kuri bėgijanti per kūną, per audinių gabalėlius, tam tikrų vielų takais, vadinamų "neuronais", iš kurių ir susidaro mūsų dirksniai. Nervai, kaip žinoma, susidaro iš daugybės plonutėlių plūselių (valaknelių, fibrų), vadinamų "neuronais", kurie visai vienas su kitu susiję, įvairių skirtingų nervų plūšai tarpusavy susikabinę. Kolei žmogus tebėra gyvas ir sveikas, tolei tie visi nervų plūšai, šakelės esti susikabinę ir per save jie perleidžia įvairių pajautų srovės. Jei kurioj kūno vietoj ima gesti koks organas arba juo dalis, arba kada kuris organas jau nebepajėgia savų pareigų eiti, tai tokią vietą susikabinimas, susiglaudimas tų nervų plūselių esti pagadintas, pakrikdytas, ir kūno elektrinės srovės, elektrinė gyvasties apytaka nutrūksta. Toji vieta ir ima mirti, gesti.

Įvairūs mokslininkai įvairiais vardais vadina tuos stebėtinus apsišėkimus, kuriuose "gyvasties žiežirbos" pliuksnoja, spraksi ir paskui gesta, o joms užgesus, gesta ir gyvybė visam organizme. Vis dėlto mokslininkų teorijose, išvadžiojimuose daug yra ir bendrumo. Yra pamato manyti, jog mokslui pasiseks mažupamažu išrišti gyvybės ir mirties slapybės.

Kitas vėl mokslininkas Dr. R. Pearl (Perlas) yra įsitikinęs, jog senatvė yra galima apgalėti, apveikti. Sulig jo nuomone, mirties priežastis galėtų būti tuli, dar neįstirti gerai cheminiai nuodai, kurių susidaro kraujyje ir kurie pagadina kūno gyvybės reikinius, ima audinius silpninti, gadinti. Anot jo, tos celių grupės, kurios esti silpniausios, sugenda pirmiau, pasiduodamos to nuodo įtakai, nesugebėdamos atsispirti taip veikliai. Ir, esą, toji kūno dalis, kuri susidaro iš tokių apsilpusių marvelių, tuo būdu tikrai miršta, kuomet kitos kūno dalys da gyvos tebėra ir tęsia toliau gyvasties pareigas. Paprastai visų vadinamoji mirtis neatsitinkanti pirma, negu įvairios kūno dalys viena paskui kitą esti pasidavę ano nuodo veikmei. Ir, žmogui numirus, vis dėlto ilgokai tūlos organizmo vietos da gyvos pasiliekančios.

Sitokiems Dr. Pearl'o išvadžiojimams pritaria daugelis ir kitų tyrėjų. Tuliems jų net regisi galimu daiktų surasti anam mirties nuodui atatinamą priešnuodį, antidotą, antitoksiną, nelyginant kaip tulį ligų nuodams jau vartojama savigi priešnuodžiai (difterijos priešnuodis, pikto mėslungio, skarletinos, galvos ir nugarakaulio smegenų ideoimo priešnuodžiai).

Žymus vokiečių chemikas prof. F. Haberis drąsiai pareiškė, jog jis esąs įsitikinęs

į gyvenimo pailginimo galiomybę. Žmonės, laikui bėgant, anot jo, išmoksia, kaip gyventi bent kelis sykius ilgiau, negu nūnai gyvena. Ir pats tas ilgas gyvenimas būsiąs daug smagesnis, malonesnis, sveikesnis. Žmogaus organizme esą įvairių labai svarbių syvų, tam tikrų cheminių sulčių. Kolei tos sultys tebesą gaivios, grynos ir veiklios, jos pajėgia nuodingas medžiagas žmogaus kūne neutralizuoti, naikinti. (Dar bus)

IRGI "LYGYBĖ"

Vokiečių prezidentas Hindenburgas, užsidarius šiam seimo (Reichstago) posėdžiui, skelbia amnistiją (paleidimą iš kalėjimų) nacionalistam politiniam kaliniam. Bus paliosuoti nuo bausmės kaizeriniai gaivalai, kurie su ginklu rankoj kovoją, idant nuverst Vokietijos respublika ir vėl ant sosto užrioginti kaizeris.

Vokiečių kalėjimuose yra 10,000 komunistų ir kitų revoliucinių darbininkų, kurie kovoją prieš išnaudotojus; kurie darbavosi, kad paliosuot Vokietijos darbo žmones iš po letenos kapitalistų ir dvarininkų.

Ir siems revoliuciniams politikos kaliniams nėra jokios amnistijos, jokio bausmės sumažinimo.

Respublikos priešus paliosuoja Hindenburgas, socialdemokratų šgarbintas kaizerinis prezidentas.

Respublikos gynėjai, darbininkų klasės kovotojai pajiekami pūti kalėjimų urvuose.

O dar "socialistiniai" kapitalistų pamušalai mums čiaška, būk "demokratinėj" buržuazinėj valstybėj žiūriama tiesos ir lygybės.

Skirtumas.

Norman Hapgood, New Yôrko "American'o" korespondentas, iš Vokietijos rašo:

Kaizerininkai, per trejus metus iki Rathenau'o (ministris, žydo) užmušimui, atliko 354 politines žmogžudystes, kuomet komunistai nužudė tik apie vienuoliktą tokio skaičiaus dalį (t. y. apie 22). Tačiau nė vienas kaizerininkas nebuvo mirėlia nubaustas; tik vienas nuteistas visam amžiui kalėjimu, ir buvo tik keletas trumpesnių jiem bausmių. Tuo pačiu laiku 10 komunistų tapo mirėlia nubausti; trys visam amžiui kalėjimo pasmerkti, o daugelis kitų šaip ilgiems metams kalėjimu. Taip buvo prie socialisto prezidento (Eberto) ...

Ar ne aiškus pavyzdys social-demokratinės "teisybės" Vokietijoj? Pavyzdys būtų dar įdomesnis, jeigu korespondentas būtų priminęs, kad komunistai buvo kaltinami ir teisiavami už svetimam žmogžudystes, su kuriomis jie nieko bendra neturėjo. Bet korespondentas ima tik pačios Vokietijos valdžios oficialias skaitlines, ir todėl pas jį išelna net "32 žmogžudystės" ant komunistu dalies. Bet ir korespondento paduodamos skaitlinės parodo skirtumus, daro mums tarp darbininkų kovotojų ir kontr-revoliucinių bjaurybių. Skirtumo liniją aiškiausiai nubrėžė patsai socialdemokratas Vokietijos prezidentas, velionis Ebertas.

JUOKAI NE JUOKAI

Gudrus žydel. Pas viepą kaimietė delis, supirkinėdamas kiaušinius. ZYDELIS: O gal ri vištą parduoti? SEIMININKĖ: Tai palaikyk mano kiaušius pažirėsiu tamstos. Kaip žydelis davė kei krepšį su kiaušiais krepšys iš jos rankų kiaušiniai išiško. ZYDELIS: Niu, tai tamsta turėk mano kiaušius o aš tamstos vištą. Ir nuėjo savas keltis. (Dar bus)

Naudok Savo Galvą. Pati bando įkilti smūgą galvą sukuojamomis kiaušiniams. VYRAS: Del dievo meilės tu čia darai? Nors panaudok savo galvą! PATI: Ne, širdelė, aš priau su tavo galva vištą su.

Poteriai Lietuvos Kunigų ir Buožių Valdžios Pavaldiniamis. Vardan Kunigų-Buožių Valdžios ir Škipų-Budčių Valdžios Smuogėninkų, Amen. Kunigų-buožių valdžia, esi ant Lietuvos žemės, la nyksta vardas tavo, nepalikant nė pėdsako. Duonos mūsų visų dienos rios mes mažai turime, nuom mūs, kitaip mes sukūgtum ir jums visiems — kunigų buožėms ir buožėliams — sukūgtum spraudus. Neatjūs mus iš kantrybės, jau mažai mes turime, gelbėkit savo kailį, visi žmonės jau netoli ta valanda, kai jūs turėsite atsakyti už visus kruvinius darbus. Pasveikinkimės Kunigų-Buožių Valdžios. Sveika, kunigų-buožių valdžia, pakol milijonai darbai vaisi apsaugota, piktybių smuogelysių pilna, kankinamų elektra, lupinėjimo danti ir gy nekaltiems darbininkams budeliai su tavim; nelaimingai tu kunigų-buožių valdžia pasaulj ir tavo žvato valdžia krikščionių demokratų partijos Tamsybės ivėreija, prasmimo motina, drėbėk už savo kailį ir kruvinius darbus dalai valandoj revoliucijos, jei esi Amen.

Tikėjimas Kunigų-Buožių Valdžij. Tikiu, priverstas su naujais kunigų-buožių valdžios tuma, durtuvais paremia, kas viespataujančią ant vargšų. Tikiu į snipus ir budėliai kaip žiauriausios papasojtus ir kankintojus nekaltus žmones. Tikiu į krikščionių demokratų partiją, išperėjusią budelių ir visų smuogėninkų kiu ir j socialdemokratų laudininkų partijas kaip budėliaus darbininkų klasės kaly, geriausias rėmėjas kunigų-buožių valdžios, smuogėninkų litikos ir priešinias išsilavinimui darbininkų iš po listinio jungo. Tikiu, kad nebetoji ta valanda, kada visi nužengst ten, kur mums Nikolajus II ir atsistatė po dešinei ir jau 98 metų nebegrįst. Amen!

Vargų Valdžij. P. S. — Kiekvienas geras katalikas, kuris tik nori pakilti dangaus karalija, tai privalo kalbėti suos poterių su kartus kasdien. Nenuostabu, kad dievas yra ptiemo ir juo galėsit pasiegti taip, kaip kunigas Ošauskas su mokiniais.

Laiskas Jūpui Dorulionui. Kadangi iš patrimo iš nau, kad jūs nesate didelis bradas, kad tik vien delis, tai aš tikiu ir pilnai tikiu, kad tai aš tikiu ir pilnai tikiu, bet atkalbėjęs šiuos poterių pats pirmiausiai, duosi ir visiems ičiams, kad jie tikiu bažnai kalbėti. Tavo ekstr. iššikimas Vargų Valdžij.

KA

Po Vargo N. Mano tėvė katalikai, ta išmokino "garbinti" jį kur nebūti? ir išaugome komis. Ne lankydavom ir šioiomis nesnieji ma naudavo mi vilkdavau ke nes apie ba nedėdieniai as, tai keli vome. Jei l me tokias a cydavau už žodavausi. davo pakilt atkalbėti, a bukinga" v Kadangi t žemės tetu ne prie viet smūrais tęs tad visiem. Man teko g bavoze su kiau būožiū irai būožiū kiau būožiū

Pas vieni nesins. Tas vo dievobai gas. Jo du gal. o vienas mmose. To leido tarnat ka kaito ne žmogū. Pr lis gerai su nors hiednu ju. Buvon bernai 2 m. Dėmonaičia nešti nion pletti kelti diena iokio no. prie ki vėlavau bū davo žolius žerti kauli mandavan kokin harš. kait tas š raudžes. Tims dmon minas būt to nebūda atnešavo. Piekute.

Rein kai vakariene žems. Ga avalovda savyo da omi. Ne mirtinas o. Nėmėlavai balni met. mis kirm. žiokai šei. šildavo; i smukiancis. Ir dandav sa kmine.

Vis va ir t pavieni. Ku mokesė gimus t ma eks. Ne propos komite. T. centus nepada gauti

KNYGI

Vis va ir t pavieni. Ku mokesė gimus t ma eks. Ne propos komite. T. centus nepada gauti

A. Nendrynas

ANT LAIVO

-Tai gerai; nesmagu man vienam tarp tu nevierionių žydu. Nors čia yra ir vienas lenkas, bet kas iš jo, kad jis neapsviestas šviesa dvasios šventosios? Jis hetiki į dievą, nepripažįsta jo galybės ir valios; ot, gyvena, kaip galvijai.

-Kad jie tik patys vieni gyventų, kaip galvijai, tai nebūtų bloga; bet jie stengiasi ir katalikus paversti panasiais į galvijus. Jie viešai sako, kad žmogaus likimas lygus likimui galvijų. Sako, kad žmogus lygiai miršta, kaip galvijai, ir žmogus nieko daugiau po mirties neturi už galviją. Sako, jei žmogus turi kokią dūšią, tai ją turi ir gyvuliai; o jei gyvuliai dūšios neturi, tai jos neturi nė žmogus.

-Oi, Jonai, taip man nekalkėk! Tai yra išniekinimas mūsų vieros ir nuodėmė prieš poną dievą.

-Taip ir aš manau, bet jie sako, kad protas yra dovana dvasios šventos; todėl mes nesugriešijam vartodami savo protą apsvaistymui mūsų tikybės dalyku.

-Bet, Jonai, abejoti apie teisingumą mūsų tikybės yra nuodėmė prieš dvasią šventą; todėl aš nenoriu tokių kalbų girdėti, ir tu, Joneli, būk atsargus, nes nežinau, kada ir kur tau velnias užtaisys kilpas, kad tave pasigauti. Bet dabar aš neturiu laiko; kita syk pakalbėsime apie geresnius dalykus - ligi pasimatymo!

Lenkas katalikas nuėjo, o Jonas, vos pažengęs kelis žingsnius, sutiko lenką laisvamani, kuris tuojaus Joną užklausė:

-Sakyk, Jonai, kas per vienas pats esi? Katalikas ar šikšnosparnis?

Jonas suprato klausimą ir atsakė:

-Nei katalikas nei šikšnosparnis; aš tik lošiu kataliko rolę, o prie to aš tam žmogui papasakosiu, ką sako ir rašo laisvamaniai apie tikybės dalykus. Man tokie dalykai gerai žinomi, ir tas žmogutis išgirs tą, ko dar negirdėjęs!

Taip ir buvo: taniai lenkas katalikas kalbėjosi su Jonu, ir kožną sykį neiškentė nepabėgęs. Jis kartais, įsidrąsindavo kalbėti ir su lenku laisvamaniu, bet juodu kalbėdavosi trumpai, nes katalikas greit padėdavo.

Dienos ėjo viena paskui kita; Jonas jas pasitiko ir praleido linksmai; draugų buvo nemažai; seni žydai irgi mėgdavo su Jonu mandagiai pasikalbėti. Vienas iš senųjų žydu užklausė Joną:

-Na, Jonai, ar tu pelnei kiek Afrikoje?

-Nieko. Aš tik išleidau nemažai pinigų kelionei, ir linksmas esu, kad galėjau iš tos Afrikos patėgti.

-O, tai taip, Jonai - daug čia yra ant laivo, kurie džiaugiasi, kad galėjo pabėgti iš Afrikos nors iki Anglijai, o kurie negalėjo pabėgti, tie liko nuliūdę. Vienas jaunus žydas turėjo permažai pinigų, kad keliauti į Amerikos Jungtines Valstijas; tai bandė išlošti pinigų kelionei, bet jis savuosius pralošė, ir dar gražų ir nepigų žiedą, keno tai dovana, pralošė ir verkė kaip nuplaktas kūdikis; tat mes, žydai, sudėjom jam, kiek reikia pinigų, kelionei ir atpirkom jo žiedą.

Man Afrikoje pasisekė gerai: penkis metus išbuvau, tai 25 tūkstančius rublių į Kauno banką pasiunčiau; apat to, pragyvenau aš ir mano šeimyna ir namą pasitaisėm. Mano šeimyna gyvena Kapne. Man pasisekė Afrikoje susitarti su kafrais (juodųjų žmonių gentė), kurie imdavo išplautą auksą iš kubilų. Jie pavogdavo auksą smilčių, o aš nupirkdavau, sutarpindavau ir tada parduočiau auksoriais. Vėliau, kafrai susipyko ir pasakė kompanijai, kad tuli kafrai vagia auksą; tada kompanija per tvarkė auksą išėmimą kitaip, ir daugiau auksu nebuvu galima gaut, o antra, man buvo pavojinga taikytis kun nors prie kafry; todėl aš linksmas keliauju namo.

Vieną dieną oficerius pranešė, kad rytoj anksti rytą laivas sustos ties sala Las Palmas, kad keleiviai galės išsiusti laiškus ir telegramas nuo laivo; kad kurie norės, galės važiuoti į Las Palmas po laivo "komanda" už 4 šilingus.

(Toliaus bus.)

POEZIJA

Jonas Kaškaitis.

RENEGATAS

Gan ilgai ir įvairiai Savo nuomones, geisus, Savo troškimus Reikšė mišrūs šnariai, Rusijos piliečiai, Kas skaudžiai, gėlingai liečia Jų gyvenimo sunkaus...

Pagaliaus - Kad sugriauts Himno aidas daugiagaršis, - Griebia už širdies, va, tarsi - Kelte pakelia augštyt, Taip ir stumia vis pirmyn...

-Darbininkai! ei, smarkni! Ženkim vis drąsiau pirmyn! Rausta štai nauja aušra - Keršto kruvino aistra!

Kilkim proletariai: Siurbia mus senai Ponai, nuozmūs carai, Despotai, tranai!

Marš pirmyn! kentėt gana! Trenkim pančius vergijos! Griekim nuosprendžio diena - Mūs pagieža nedvejos! Išmūšė valanda Stot del mūsų tiesų! Kardą išgalando Ranka mūs visų!

Po raudona vėliava Stokim, riskimės tvirčiau! Kova artinas gyva; Trenkim despotus ir jau! Mūs ranka galinga Zemę užvaldys! Veiks, kaip jam pritinka, Milžinas-liaudis!

XI.

Po miestą skraidžioja girdai, Taip mišrūs, įvairūs gandai... Vieni tau sako, esą taip, Kiti, žiūrėk, jau vėl antraip, O da kiti - visai kitaip...

Po visą šalį, Kiek kas gali - Ir kam šiek tiek suprasti teko, Kitokio įieško takop...

Sukilę ten ir ten kariai... Ten vėl jūreivių prisidėję... Ten gelžkeliečiai - streikieriai... Laivų krovėjai... Visoj šalyj maištai...

Ar tu matai, Kas dedasi antai? Po miestą vaikščioja krūvom, Tai pamažu, tai paskubom, - Ir streikieriai dirbtuvių, Kur buvę, kur nebuvę, "Svedai," studentai, mokiniai, Taip pat kursistės... Paaugę gimnazistės...

Zandarai dairo neramiai, Bet liest neliečia Besisūbuojančių piliečių, Ir kaip gi liesti dris?

Žiūrėk, jau dienos tryse - Atskirtas va nuo svieto miestas: Nei telegramu, traukinių, Nei tikresnių kokių žinių...

Konvulsijų* klaičių suriestas Policijos visas štabas... Graudena, skundžias paniuriai Nustebę kraugeriai: -

-Ir atnešė gi koks nelabas Tuos revoliucijos laikus... Ir nežinia, kas da čia bus?... Kokių da plynių Sukilusi liaudis Užsimanys, Ko tie vėliniai neišdarys - Kad juos devynios! - Kramolninkai*, maištadariai...

* "Svedai" - privatinis mokymas. * Kursistės - studentės. * Konvulsijos - tamprūs, mėlungiški trūkvojimai.

CLEVELANDO ŽINIOS

5 d. rugsjūcio atsibuvo ADI LS 26 kuopos mėnesinis susirinkimas, į kurį narių atsilankė skaitlingai. Tai buvo pirmas tokis narių susirinkimas, kaip kuopa stovi. Gerai būtų, kad nariai visados taip lankytųsi ir susirinkimus.

Pirmiausiai skaitytė lokalo rezoliucija, kuri su "komentaris" užgria Parity deklaraciją. Išdiskusavus, pasirodė, kad didžiųjų savotiška politika, todėl toji rezoliucija vienbalsiai atmetta, kaip netikusi ir pavojinga vienybei (unity). Paimta deklaracija Parity Komisijos, kaip ji skamba.

Lietuvių kuopa priėmė pamerkimo žodį prieš didžiųjų tokią politiką, kuri nesutinka su Partijos vienybe ir Parity Komisijos nusistatymu.

Irinkta delegatai į miesto konvenciją - 3. Tokį skaičių leido mokestys vasario, kovo, balandžio ir gegužės mėnesių. Sulyg narių skaitlinės 4 delegatai turėjo atstovauti lietuvių kuopą.

Irinktus delegatus, pakelta klausimas, ką mūsų kuopos delegatai turi nusinėti į konvenciją Partijos reikaluose. Po ilgo apkalbėjimo-diskusijų, nartarta, kad mūsų kuopos delegatai stovėtų už sumažinimą narių mokėsių nuo 50c iki 35 arba 40 centų. Didžiųjų narių buvo tos minties, kad sumažinus mokėstis, lengviau būtų gauti naujų narių ir įplaukus nesumažėtų pacioj Partijoj, kas yra suprasta, kad be jų Partija negali savo darbo varyti ir gyvuoti. Kitį diskusavoj, kad mes prasti revoliucionieriai, jei del mokėsių negauname naujų narių ir už 50c, bet didžiūma pasirodė už sumažinimą. Dabar mūsų kuopos delegatai turės stoti, kad tas klausimas būtų pakeltas ne tik distrikto konvencijoj, bet ir Partijos suvažiavime.

Vieną dalyką susirinkimas užmiršo apsvaistyti ir padaryti žingsnį, tai lavinimosi klausimu. O šis klausimas yra vienas iš svarbiausių. Mes, clevelandiečiai, be senųjų darbiečių narių (suagusių), turime ir jaunesnių, kurie didžiūmą dalyvauja lošimuose ir dainavime. Tie draugai turi talento šioj srityj, t. y. lošime, bet, mano nuomone, jie neturi paskęsti vien dailėj, jie turėtų lavinintis, o iš jų revoliucinis judėjimas gautų neprastų agitatorių.

Todel, draugai, apkalbėkime rimtai lavinimosi būdą ir sutvarkykime jį ant komunistikų pamatų. Nes jė mums visiems reikia, o ypač kuopoj turint nemažą skaičių naujokų narių.

Darbiets.

GIRARDVILLE, PA.

Rugsjūcio 7 d. anglijų kasyklose pagavo šūvis Vincą Šimkų ir ant vietos užmušė. Pasilikę dideliame nuliūdime šeimyna. Jis priklausė prie bažnytinį draugijų, todėl ir palaidotas tapo su bažnytinėmis ceremonijomis. Pirmiaus apie jį čia niekas nieko nežinojo. Bet keli metai atgal buvo surengta bažnytinė paroda. Šimkus į parodą atėjo su šautuvu, atsivedė ant virvukės šunį ir ant pečių buvo pakabintas zuikis. Prie Šimkaus kupros buvo didelėmis raidėmis parašas: "Geriausias lietuviškas šovikas". Iš to publika turėjo girdaus juoko, bet jis save gerai išsigarsino ir nuo to laiko visį jį pradėjo pažinti.

Žinoma tai ne pirmas ir ne paskutinis Šimkus, kurį patinka tokia mirtis. Kurie tik dirba tokius darbus, kiekvieną gali patikti panaši mirtis.

Čia yra statoma bažnyčia. Prie statymo bažnyčios dirba unijiniai darbininkai. Vieną vakarą einu pro tą vietą ir žiūriu, kad dirbą keletas darbininkų. Kadangi išgalos yra, kad čia unijinis darbas, tai žingeldumo delėi paklausiau vieną darbininką, ar jie virstaiki dirba. Pastarasis atsakė, kad ne, kunigas jiems užfundines, todėl jie dirbą be jokio atlyginimo, šiaip sau.

Ar tik kunigas nemano, kad čia gali kilti darbininkų streikas, todėl dabar jau lavina streiklaūzius, kurie, reikalauj esant galės streikioti vietos užimti.

Viską žings.

WILKES-BARRE IR APIELINKES ŽINIOS

BAŽNYCIOJ DIEVAS, O ŠALĖ BAŽNYČIOS TURGUS.

Rugsjūcio 3 d., vakare, einu su draugu pro šalį lietuviškos bažnyčios Plymouth; žiūriu, šalė klebonijos kermošius. Pašiteiravus, paaiškėjo, kad tai parapijos bazaras. Šalė puikios klebonijos mažytis daržas buvo pilnas vaikų, senių, moterų ir keli pavargę vyrukai.

Draugas man pastebėjo: nors daržas mažas, bet jame visko galima gauti. Teisybė, jomarkas panašus į seniau buvusius turgus Lietuvoj. Nespėja darbininkas išžengt daržan, tuoj apstoja visokie loterninkai ir kožnas kviečia pas savo biznį. Jei agentai nepajėgia prikaltinti, tai pats kunigas tą darbą atlika.

Gerai, sakau savo draugui, pažifirėkime, kas per biznis čia šalė bažnyčios ir klebonijos. Ogi visokie ratalai, įtaisyti ir žmonės deda pinigus, kad išlaimėjus bent ką. Pirmoj būdoj kunigas suka ratą ir šaukia parapijonus, o ypač parapijonkas, prie laimės. Jis turėjo prisikroves moteriškų kelnių, korsetų, vištų ir visokių parapijų. Matyt, daugiausia turi patyrimų apie moteriškus daiktus ir biznis ėjo neblogiausia. Merginoms mirktelėja akia ir jos deda dešimtukus ant numerų, kad laimėjus pančiakas, korseta ar kita kokią dailką.

Toliau paėjus, kitas ratas su įvairiais dalykais. Trečioj vietoj kauliukus (daizus) vartė ir apstoje parapijonai dėjo po 25 centus ant kiekvieno numerio. Monelinkas vartė dežukė 3 kauliukus ir didžiūma pinigų jam teko.

Ketvirtoj vietoj parduavinėjo skystimą. Šioj vietoj biznis ėjo kuo geriausia, nes visi veržėsi prie skystimo. Toliau taipgi buvo įvairūs bizniai. Vaikai ir davatkos cypdamos lenda prie žmonių, kad tik daugiau įsiūlysi bent kokio šmugelio tikietų.

Bestovint daržė, prjėjo merga ir siūlo fikietą ant mulo. Kiek esu matęs visokių bazarų, dar tokio nesu matęs, kad mulari ir alus bačkomis būtų parduavinėjama.

Tai prie ko veda Kristaus mokslo sekėjai kunigai. Mokinai senus ir mažus girtuoklystės, lošti įvairiais kauliukais ir sukintė ratus, kurių pagelba vilioja iš žmonių pinigus. Taniai parapijonai nusiskundžia, kad jų vaikai išvirke, lošia kortimis ir girtuokliauja. Už tai turėtų pačiuoti kunigams, nes jie, norėdami išviloti centus, išmokina.

Kad atsikračius nuo visų agentų, išėjome iš daržo.

Parapijonai ir Parapijonkos Viską Nešė Dievui ant Garbės.

Davatkos ėjo per krautuves ir ubagavo, rinkdamos visokius daiktus, o parapijonai aukojo skystimą, viestas, kiaušinius ir net biednesnės parapijonkos nuo savo vaikų pasislėpusius kepte keikus ir pajus ir nešė ant bazafo. Paskui kiti tamsūnai ėjo ir mėgino išlošti.

Tai prie ko veda tamsumas. Kunigas, jausdamas streiką, stengiasi kuo daugiausia išviloti pinigų, nes jis žino, kad užėjus streikui, nebus galima daug gauti. Jam visai ne galvoj parapijonai. Jis rūpinasi šavim ir savo gaspadine, kad nereikėtų baduoti. O parapijonais tegul rūpinasi dievas.

Papurtis.

WORCESTER, MASS.

PASTABA PRIE PASTABOS.

ALDLD 11 kp. korespondentas "Laisvės" No. 183 pastebė tulai veikėjai, kuri dar neseniai Worcesterj apsigyveno, kad nepriseda prie veikimo darbininkiskose organizacijose. Kiek teo patirti iš tos draugės ypatiskame pasikalbėjime, ji grįž prie veikimo, kaip tik sutvarkys savo privatiskus reikalus. Vienok pastaba vietoj. Bet kodėl korespondentas nepašiesko, kur dingio buvę Worcesterj darbininkiskų organizacijų veikėjai nariai, kaip tai: J. Karazija, J. Karsokas, N. J. Meškus, G. Justus, M. Staliūnionis, V. Narkevičia, V. Mikėlaitis, V. Motiejaitis, Kanapakis, Pačesa, Palionis, Bacevičia, V. Navikas, F. Baguskis, A. Maišius, P. Simutis, V. Tumašius, G. Kyba, I. Lozoravičia, A. Alekna, Vildiauskas, Petra-

vičia, Valentukevičia, B. Kurauskas, I. Sūpenas, L. Paulauskas, broliai Repeckai ir kiti? Ak nei vienas iš jų nepriklauso prie ADP LS 34 kuopos. Nel vienas iš čia suminėtu draugų nėra prieingas revoliuciniam darbininkų judėjimui. Nekurie veikia pašelpinose bei kultūrinėse organizacijose, palaiko darbiečių poziciją, ir jaučiasi pilnai atliekanti užduotį revoliucinio darbininko. Tai didelė klaida. Visų pirma, turime priklausyti ADP LS 34 kp. ir tik po jos vadovybe mes turime pasidalinti ir atlikti mums nusikrta darbą.

Aš tikiu, kad minėti draugai jau patys iš patyrimo žino ir supranta, ką reiškia disciplinotumas ir sutartinas veikimas. Tad, vyrai, sutvarkykime savo veikimą patys. Stokit visi į ADP LS 34 kp., parodykite gyvą ir energingą veikimą, bus mums patiens linksmaus ir iš kitur atvažiavusiems bus smagu pristoti prie veikimo.

Vilnas Energijos.

Sugedę Dantys - Suiurus Sveikata Išsegzaminuoją tykal Savo darbą garantuojama. Taisome ant išmokėjimo. DR. H. & J. ZASULY Chirurgical-Dentistai 257 So. 2nd St., Brooklyn, N. Y. (kampus Havemeyer) Antras ofisas: 188 Flatbush st. Cor. 5th ave.

NGL NORTH GERMAN LLOYD Laivakortės į Lietuvą ir atgal per Brzeną UZ NUPIGINTĄ KAINĄ Tik Trečios Klausios Kriauzė UZ NUPIGINTĄ KAINĄ Tik Trečios Klausios Kriauzė Ateiviai, gyvenanti šioj šalyj gali sugrįžt laike 12 valandų be jokij kliauzės. 32 Broadway, New York arba pas vietinį agentą.

Detroito Lietuvių Darbininkų Aptiekos Čia randasi dvi lietuviškos aptiekos, kuriose galima pirkti visus daug prieinamos kainos, negu kur kitur dabartiniame laike. M. A. KISHON, Aptiekorius Savininkas 8701 JOS. CAMPAU AVE. ir 5046 CHENE ST., DETROIT.

PIRKITE DABAR, NES VĒLIAU NEBEGAUSITE Dovanokite Sau ir Draugams D-ro W. Robinsono Knygas apie Lytinį Žmonių Gyvenimą.

Table with 2 columns: Knygos su paveikslais, Kaina po. Books: PATARIMAI MOTERIMS APIE LYTIŠKUS DAILYKUS (\$2.00), PATARIMAI VYRIMS APIE LYTIŠKUS DAILYKUS (\$4.00).

Čia aprašytas visas moteriškas lytinis organizmas; moteriškos ligos ir kaip jų apsigyngoti; nėštumas, gimdymas ir kūdikij augimas; kaip turėti meilę ir laimę šeimyniskame gyvenime, ir kiti reikalingi pamokymai.

Čia aprašyti visi vyrų lytinis reikalai; blogi lytiniai pročiai ir kaip nuo jų apsigyngoti; lytiškos ligos ir jų išgydymas; prostacija; apsvaistymas ir palinkymas melis šeimyniskame gyvenime, ir kiti žiniai apie tuos klausimus.

Pasiskubinkite. Dabar perkantiems pridame dovaną po kiekį įdomaus pasiskaitymo knygelę. Reikalavimus ir pinigus adresuokite: J. BARKUS Box 129, Gen. P. O. New York, N. Y.

"MOTERIS IR IŠPAŽINTIS"

Šiuo antgalviu brošiūra jau prirengta spaudai ir užilgo bus išleista. Ją reikia kuo plačiausia pasiskirstyti tarpe lietuvių darbininkų ir darbininkų, ypatinai tarp tų, kurie tebetiki kunigams ir jiems tarnauja. Tegul šis vienas žino, ką kunigai išdarinėja, spaviedodami moteris ir merginas.

Šią brošiūrą išleisdžia "Laisvės" bendrovė. Norint žinoti, kiek spausdinti, todėl visi, kurie norėtumėte platinti šią brošiūrą, tuojaus užsisakykite. Juo greičiau paduosite užsakymus, tuo greičiau brošiūra pasirodys. Brošiūra turės apie 100 pu šlapių, o kaina tikta 20 centų. Platintojams duosime gerą nuosimtį.

Siųskite užsakymus šiuo antraštu: "LAISVĖ" 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.

Sugedę Dantys -
Suirus Sraich
Ilgamamui dantų
Savo darbą gerina
Taisoma ant HENRI
DR. H. & J. ZASTU
Chirurgai-Dantistai
17 So. 2nd St., Brooklyn, N. Y.
(kompas Havajų)
Ntras ofisas: 188 Flatbush
Cor. 5th av.

NGL
ORTH GERMAN
LLOYD

Laivakortės ir
atgal per Bremen
U2 NUPIGINTA KAINA
Tik Trečios Klasių Kainos
U2 NUPIGINTA KAINA
Tik Trečios Klasių Kainos
Atveivai, gyvenanti bei
gali sugrįžti laike 12 mėn.
be jokio mokesčio.

12 Broadway, New York
arba pas vietinį agentą

ininkų Aptiekos
kuriose galima pirkti vaikus
kur kuriu dabartinis laikas
ir Savininkas
1 CHENE ST., DETROIT.

IAU NEBEGAUSITE
S D-ro W. Robinson
tonių Gyvenimą.

SPAZINTIS

Čia aprašyti visi vyrai ir
reikalai; blogi lytiniai
ir kaip nuo jų apsaugoti
tytikos ligos ir jų išvengti
as; prostrijas; ligas
ir palaukus malonius
je, ir daug kitų brangių
apie tuos klausimus.

širdame dovana po laisvę
knygelę.

adresuokite:
New York, N. Y.

SPAZINTIS

Čia aprašyti visi vyrai ir
reikalai; blogi lytiniai
ir kaip nuo jų apsaugoti
tytikos ligos ir jų išvengti
as; prostrijas; ligas
ir palaukus malonius
je, ir daug kitų brangių
apie tuos klausimus.

širdame dovana po laisvę
knygelę.

adresuokite:
New York, N. Y.

SPAZINTIS

Čia aprašyti visi vyrai ir
reikalai; blogi lytiniai
ir kaip nuo jų apsaugoti
tytikos ligos ir jų išvengti
as; prostrijas; ligas
ir palaukus malonius
je, ir daug kitų brangių
apie tuos klausimus.

širdame dovana po laisvę
knygelę.

KAS TAI YRA EVOLUCIJA?

(Tęsa)
Ar žemesnieji Gyvūnai Gali Protauti?

Pereitą kartą mes susipažinome su fizikiniu aparatu, per kurį pasireiškia žmogaus protavimo ir to aparato atnaujinimas. Mes atradome, kad žmogaus smegenos skiriasi nuo žemųjų išsivysčiusių žinduolių (pvz., nuo žmogbeždžionės) tik tai išsivystymo laipsnis, ne pačiam subdovojimo būdams. Mes taip pat atradome, kad žmogaus smegenos pergyvenę savo istoriją visų žemesniųjų gyvybės formų smegenų išsivystymo laipsnis; dar daugiau, mes atradome žmogaus smegenas tokį laikotarpį (pažangiojo pradžioje) jo atsiradimo, kaip ir visiška nelurū tokiu būdu, kurį būtų galima patvirtinti sugejomis. Tas pats, jog jis yra tampa ir sugeba su žemiausiomis gyvybės formomis, net ir protavimo laipsniu.

PHILADELPHIA, PA.

Rugpjūčio 2 d. buvo surengtas Lyros choro piknikas. Publikos susirinko nemažai, bet žiūrint į Lyros choro pirmus parengimus, kuriais jis pasižymėjo, tai visgi reikia pasakyti, kad publikos buvo mažai. Choro narių jeigu ir liks, tai labai mažai. Aš mėgtu lankytis ir darbininkų piknikus, nes juose veik visuomet būna kas nors naujo, ypatingai Lyros choro seniau savo programomis pasislymėdavo, nes sėdėdavo dainų, prakalbų ir kitokių pamarginimų. Bet šitame piknike nebuvo jokios programos ir piknikas atrodė visi apsnūdusiu, tartum kokios konservatyvės draugijos surengtas, o ne darbininkiškos organizacijos. Žinoma, negalima kaltinti vien tik komisiją, kuri surengė pikniką ir nepasirūpino taisyti programą; čia kalti visi chorčiai, kurie nesirūpino nieko tokio surengti. Kada seniau visi chorčiai būvo gyvi, smagūs, tai jie komisija ir nesurengdavo programos, tai jie ta viską atlikdavo ir publikai pilnai patenkindavo, bet dabar to nėra. Visi susnūdę, nosis nuleidę, jokio gyvumo nesimatė. Teisybė, choras, kiek tenko patyti, nariams neskattingas, bet ponas dzeivulis žino, ką tie nariai daro? Veikiausia, jie užsima kitokiais darbais, kad taip choro reikalus apleidžia.

Beje, liepos 10 d. einu namo ir vienoje vietoje matau salavėsių armiją sustojusi. Vienas salavėsių drožia spyčių. Apsidairiau aplinkui ir nusistebėjau išvydęs, kad vienas žymus chorietis, kepurę nusiėmęs ir didelę knygą po pažasčia pasispaudęs, labai nobažnai stovi ir žiūrį į dangų. Pasirodė, kad tas chorietis priklauso ir prie salavėsių armijos, dainuoja jų "choire" ant kampų gatvių. Na, jeigu jau chorietis ir dar save vadinant susipratusiu darbininku priklauso prie salavėsių armijos, tai ar galima norėti, kad savuose parengimuose kuo nors geresnų užsiimtų? Juk nėra laiko, reikia rūpintis salavėsių armijos reikalais.

Sarmata, vyrai, jeigu mes jau prie to priėjome, kad priklausome prie salavėsių armijos.

WESTFIELD, MASS.

Čia būna visokių nuotikių, tik nežinia kodėl niekas nieko neparasų į laikraštį. Gal daugelis bijo, kad naujo kirpiko neįžeidus, nes paskui gali neduoti griekų išrisiomo.

Liepos 12 d. buvo surengtas parapijos piknikas. Nuvykau ir aš pažūrėti. Piknikas buvo toje vietoje, kur fermerio karvės ganosi. Bet, žinoma, geresnėje vietoje ir būti negalėjo, nes piknike dalyvavusi publika mažai skyrėsi nuo fermerio gyvūnų. Girtų buvo pilna, visur tuštino bontukes; dainos, kalbos tokios, kad ir klausytis nesinorėtų. Vyriausiu pikniko gaspadonium buvo dvasiškas tėvelis, kuris visą laiką sukiniėjosi tarpe davatų.

Dirbtuvėse darbininkai labai išnaudojami. Kurie dar priklauso prie unijos, tie turi geresnes darbo sąlygas ir netaip baisiai išnaudojami, bet kurie nepriklauso prie unijos, tie kurie svetiečiai išnaudojami. Jeigu visi darbininkai priklausytų prie unijos, tuomet galėtų ir dirbtuvėse iškovoti geresnes darbo sąlygas, bet dabar nesistengia prie unijos prisijungti.

Tašako auginimo vietose dirba jauni vaikai, nesulaukę dar 16 metų amžiaus ir moterys. Vyrų darbininkų neima, nes jiems reikia brangiau mokėti. Man vyrams reikėtų mokėti nuo 3 iki 4 dolerių į dieną, o vaikams ir moterims už tą patį darbą moka nuo 1 iki 2 dolerių į dieną.

Ar nebūtų naudinga, kad kuopos iš savo išdų skirtų dovanas tiems savo nariams, kurie daugiausiai prirašys į kuopą naujų narių iki naujų metų? Kuopos gauna pusę įstojuo mokėsties. Tad kuo daugiau narių įstos, tuo daugiau pinigų bus kuopai. Jei nesigalint išmesti keletą dolerių del dovanų nariams už pasidarbavimą, kuopos gaus keletą desėtkų naujų narių, tai didelė nauda bus kuopai ir pačiai draugijai.

Draugas J. Balnis, senas APLA narys, darbuojasi del suorganizavimo kuopos Coverdale, Pa. Atrodo, kad ten yra dirva kuopai įsikurti. Tik bėda, kad jo kaimynai Library, Pa., atsiderė blogoj padėtyje; užsidarė maina ir vaikščioja be darbo. O iš Library d. Balnis tikėjosi gauti desėtką narių.

Oras jau pradeda atvėsti; piknikai baigiasi. Mūsų kuopų mitingai bus skaitlingesni. Kuopų valdybų, ypač prezidentų, pirmu uždaviniu turi būt raginimas narių darbuotis galybės naujų narių. Apie APLA lietuviai kalba visoj šalyje. Jų daugelis vietų, kur būtų galima suorganizuoti kuopas, bet nėra kam pasidarbauti. Už tai jau gyvuojančių kuopų valdybos arba bičiurai turėtų apžiūrėti, patyrinėti, kur galima suorganizuoti kuopas ir darbuotis, kad su organizavus. Jei katrie nariai mato galybę, vienur ar kitur kuopai dirva, o patys negali pagelbėti kuopai įsisteigti, tai tuojau turi pranešti Centrai apie tai.

Jau turime žinių, kad Clevelande, Akrono ir Youngstone darbuojamasi del suorganizavimo kuopų. Tai linksmos žinios. Ypač Clevelandas gali būti rimto darbo dar nei viename iš minėtų miestų nėra, kad suorganizavus kuopas. Vyrai, šis kalbų daug gero nebus, reikia darbo. Pasiūmkite pašelį ir popieros, eikite užrašinėdami norinčius stoti į APLA, labiausiai kreipkite dėmesį į čia gimusius vaikus ir merginas. Kada surinksite nors 7 narius, tvarkite kuopą be atidėlojimo. Jei vieniems sunku tai padaryti, šaukite į Centra. Centras duos patarimus, kaip organizuoti kuopą.

Kiek laiko atgal 2-ra kuopa, McKees Rocks, Pa., į savo išdą visai neėmė įstojimo nuo naujų narių. Emę tik tiek įstojimo, kiek reikėjo pasiūst Centrai. Ta kuopa šiandien yra didžiausia kuopa mūsų draugijoje - turi arti 300 narių. Taip pat darė ir 9-ta kuopa, New Kensingtone. Ir ji gerai laimėjo. Abi tos kuopos turi savo namus, tinkamus susirinkimams ir parengimams. Jos yra turtingos. Būtų gerai, kad ir kitos, silpnesnės kuopos pasėktų minėtų kuopų pėdomis. Benton, Ill., 30 kuopa taip padarė. Bet labai trumpą laiką, tik vieną mėnesį tam paskyrė. Aš patariu draugams bentoniečiams prailginti laiką del geresnių pasekmių.

Kol kas, nieko nesigirdi apie organizavimą kuopų Chicagoje, apie linkėj. Centro komitetui labai rūpi ta apie linkėj. Ten pati širdis Amerikos lietuvų judėjimo. Nejaugi neatsiras energingų žmonių ten del pasidarbavimo APLA. Ten yra pašelpinių lokaliųjų draugijų, kurių silpnokai pačios per save pasiliko. Išmintingai padaryti, kad tos draugijos pastotų Augščiausios Prieglaudos Lietuvių Amerikoje kuopomis.

Augščiausios Prieglaudos Lietuvių Amerikoje Skyrius

Veda P. Buknys.

Pereitą mingą įstojo du jauni ir energingi nariai į APLA 7-tą kuopą, Pittsburghe. Į šią kuopą per keletą paskutinių metų nebuvo įrašyta nė vieno nario. Mat, čia yra tokių žmonių, kurie pasalais ardė kuopą. Dabar jau nariai pamatė jų sunybes ir moka juos suvaldyti. Įsidėjęs vajui, matomai auga ir ši kuopa.

Ar nebūtų naudinga, kad kuopos iš savo išdų skirtų dovanas tiems savo nariams, kurie daugiausiai prirašys į kuopą naujų narių iki naujų metų? Kuopos gauna pusę įstojuo mokėsties. Tad kuo daugiau narių įstos, tuo daugiau pinigų bus kuopai. Jei nesigalint išmesti keletą dolerių del dovanų nariams už pasidarbavimą, kuopos gaus keletą desėtkų naujų narių, tai didelė nauda bus kuopai ir pačiai draugijai.

Draugas J. Balnis, senas APLA narys, darbuojasi del suorganizavimo kuopos Coverdale, Pa. Atrodo, kad ten yra dirva kuopai įsikurti. Tik bėda, kad jo kaimynai Library, Pa., atsiderė blogoj padėtyje; užsidarė maina ir vaikščioja be darbo. O iš Library d. Balnis tikėjosi gauti desėtką narių.

Oras jau pradeda atvėsti; piknikai baigiasi. Mūsų kuopų mitingai bus skaitlingesni. Kuopų valdybų, ypač prezidentų, pirmu uždaviniu turi būt raginimas narių darbuotis galybės naujų narių. Apie APLA lietuviai kalba visoj šalyje. Jų daugelis vietų, kur būtų galima suorganizuoti kuopas, bet nėra kam pasidarbauti. Už tai jau gyvuojančių kuopų valdybos arba bičiurai turėtų apžiūrėti, patyrinėti, kur galima suorganizuoti kuopas ir darbuotis, kad su organizavus. Jei katrie nariai mato galybę, vienur ar kitur kuopai dirva, o patys negali pagelbėti kuopai įsisteigti, tai tuojau turi pranešti Centrai apie tai.

Jau turime žinių, kad Clevelande, Akrono ir Youngstone darbuojamasi del suorganizavimo kuopų. Tai linksmos žinios. Ypač Clevelandas gali būti rimto darbo dar nei viename iš minėtų miestų nėra, kad suorganizavus kuopas. Vyrai, šis kalbų daug gero nebus, reikia darbo. Pasiūmkite pašelį ir popieros, eikite užrašinėdami norinčius stoti į APLA, labiausiai kreipkite dėmesį į čia gimusius vaikus ir merginas. Kada surinksite nors 7 narius, tvarkite kuopą be atidėlojimo. Jei vieniems sunku tai padaryti, šaukite į Centra. Centras duos patarimus, kaip organizuoti kuopą.

Kiek laiko atgal 2-ra kuopa, McKees Rocks, Pa., į savo išdą visai neėmė įstojimo nuo naujų narių. Emę tik tiek įstojimo, kiek reikėjo pasiūst Centrai. Ta kuopa šiandien yra didžiausia kuopa mūsų draugijoje - turi arti 300 narių. Taip pat darė ir 9-ta kuopa, New Kensingtone. Ir ji gerai laimėjo. Abi tos kuopos turi savo namus, tinkamus susirinkimams ir parengimams. Jos yra turtingos. Būtų gerai, kad ir kitos, silpnesnės kuopos pasėktų minėtų kuopų pėdomis. Benton, Ill., 30 kuopa taip padarė. Bet labai trumpą laiką, tik vieną mėnesį tam paskyrė. Aš patariu draugams bentoniečiams prailginti laiką del geresnių pasekmių.

Kol kas, nieko nesigirdi apie organizavimą kuopų Chicagoje, apie linkėj. Centro komitetui labai rūpi ta apie linkėj. Ten pati širdis Amerikos lietuvų judėjimo. Nejaugi neatsiras energingų žmonių ten del pasidarbavimo APLA. Ten yra pašelpinių lokaliųjų draugijų, kurių silpnokai pačios per save pasiliko. Išmintingai padaryti, kad tos draugijos pastotų Augščiausios Prieglaudos Lietuvių Amerikoje kuopomis.

Su reikalais kreipkitės į Centro sekretorių, S. K. Schultz, P. O. Box 37, McKees Rocks, Pa.

BOSTONAS IR APIELINKĖ

Montello, Mass.

Dar apie Sv. Roko Draugiją. 3 d. rugpjūčio buvo dar vienas Sv. Roko Draugijos nepaprastai susirinkimas, panašus į tą, kuris atsituvo 22 d. liepos perorganizavimui draugijos ant naujų įstatų. Apie tą susirinkimą jau buvo rašyta, kad jis savo tikslu neatsiekė, nes reacionieriai, organizuoti pasitikę, atakavo jį. Po pirmutimo susirinkimo valdyba kitokio išėjimo neturėjo, kaip dar vieną susirinkimą šaukti. Šis susirinkimas buvo daug skaitlingesnis nariams už pereitą susirinkimą. Bet pasekmės tokios pačios, kokios aname susirinkime buvo. Tai už likvidavimą draugijos arba, kitais žodžiais tariant, persiorganizavimą ant naujų įstatų, balsavo 251, o prieš 112. Tokiu būdu, konstitucijai reikalaujant trijų ketvirtadalių balsų, tai ir šis susirinkimas liko beverčiu, tai yra, nebuvo galima paskelbti, kad sena draugija likviduota ir pereinama į naują draugiją, ant naujo čarterio įstatų.

Tie žmonės, kurie balsavo prieš, yra labai papeiktini. Nes jeigu nutariame persiorganizuoti ant naujo čarterio ir pamatinų įstatų (by-laws), kaip ir naują draugiją, kuri skaitysis inkorporuota Massachusetts valstijoje, pirmą turime likviduoti senąją draugiją, nes to reikalauja valstijos tiesos, ir tik tada pereiti į ją. Pagaliaus, daleiskime, jeigu Massachusetts valstijos tiesos ir nereikalaujanti, tai nenutarus likviduoti dabartinę, senąją draugiją ir pereiti į naują draugiją, tai reikėtų pabėgimas iš senosios draugijos. O toj senojoj draugijoje pasilikę nors ir vienas žmogus turi pilną teisę pasisaviinti tos draugijos visą turtą. Na, Sv. Roko Draugija turi apie penkis tūkstančius dolerių savo išde. Tai nemaža pinigų krūva. Ir už tai tautininkai ir keleviniai praeigijai likvidavimui senosios draugijos, kuomet mato, kad kada nors gali pavykti pasiimti tą turtą. Girdi, priimkime čarterį ir "by-laws", tai draugija pati per save likviduos. Ir esu tikras, jeigu žmonės jų planams pasiduotų, tai jie savo šmugelio atsiektų.

Mes turime stengtis išaiškinti eiliniams nariams, kad tie tautiški reacionieriai eina šmugelio keliu. Net jau teko girdėti iš jų pačių lūpų, kad jie draugijos nepaiso, tik nori savo tikslą atsiekti. Ir kuomet vėl bus tam tikras nepaprastai susirinkimas susauktas (jis bus, nes kito išėjimo nėra, kai likviduoti esančią draugiją, jeigu norima pereiti į naują), turime be pasigailėjimo tuos reacionierius reksnius numaskuoti ir parodyti eiliniams nariams, kurlink jie eina. O balsuojant, turime visi, kaip vienas, balsuoti už likvidavimą senosios draugijos, ir tik tada galėsime pereiti į naują draugiją. Jeigu taip padarysime, tai draugija atsistoja ant tvirtesnės papėdės, negu įnai iki šiol buvo, taip pat visi tie "tobelaj" pasinaikina. Ir aš esu tikras, kad tie žmonės, kurie visu savo atsidavimu stoji už tikrą teisybę, velindami daug gero draugijai, laimės vėliau ar anksčiau. Nes tie žmonės, kurie buvo laikinai apmunkinti ty reacionieriskų Pilotų, Cibukų ir kelevinų lėloly, susipras, kad jie buvo vedami ne ant gero kelio. Net jau po šito antro susirinkimo daugelis katalikų ir šiaip narių prisipažino, kad jie buvę ty "geradėjų" suklaidinti. Girdi, "galiosi balsavęs už juos."

Matomai, jie varė smarkią agitaciją tarp ty žmonių.

COURTNEY, PA.

Liepos 28 d. patiko nelaimė kelius lietuvius važiuojant automobiliumi. Domininkas Lekavičius, Vladas Gamulis ir Juozas Kruopis, išrinkti SLA 92 kuopos ir APLA 11 kuopos buvo įgalioti važiuoti apmokėti pinigų už pastatytą paminklą minėtų kuopų numirusiam nariui Antanui Vaisvilai. Kada jie sustoję Monongahela City, tai kitas automobilis, važiuodamas kokią 50 mylių į va-

Philadelphia, Pa.

Amerikos Lietuvių Okėsų

Kliubas šaukia visų vietos draugijų ir kuopų delegatus susirinkti 24 d. rugpjūčio į Muzikaliską Lietuvių svetainę, kuri randasi ant Allegheny Ave. ir Tilton St., 7 val. vakare. Jeigu kurios draugijos bei kuopos neturite išrinkę delegatų, tai pasistenkite juos išrinkti. Nepripralo čia rasti tokios draugystės, kuri neprisidėtų prie saukiamos konferencijos. Konferencijos tikslas - bus svarstoma, kaip mes galėtume užtarti savo brolius Lietuvoje, kurie dabar tarsi persekiojami, kuriems atimta žodžio, susirinkimų ir spaudos laisvė, kuriuos visai persekioja, grūda į kailėjimus ir ten baisiai kankina. Atsiminkite, kad tie darbininkai, kuriuos Lietuvos valdžia kankina, laukia nuo mūsų pagalbos. Šiame susirinkime turėsime viską apsvarstyti, kaip ir kokių būdu galėsime jiems pagelbėti. Jeigu kurios draugijos ar kuopos nesate gavę pakvietimų laiškas, tai pamatė šitą pranešimą, siųskite delegatus. Sekr. P. Zaleckas.

Nors velionis netikėjo į jokių bažnytinių prietarus, buvo laisvas, priklausė prie Laisvųjų Neprigulningų Kapinių Donoroje ir manė, kad ten bus palaidotas, vienok kitaip išsė, buvo palaidotas ant katalikiškų kapinių ir su bažnytiniomis ceremonijomis.

Paliko moterį ir ketvertą vaikų didžiausiam nuliūdime. Vaikai dar nedideli, nei vieno nėra pilno darbininko.

Laik bėda jam lengva šios šalies žemelė.

K. L.

Philadelphia, Pa.

\$1,000 TIK UŽ 60c.

Atsiųsk mums 60c ir gausi mūsų stebėklingų žolių vertės tūkstantio dolerių. Ka tas tūkstantis dolerių žmogui reikia, jeigu jis yra apimtas kokios nors ligos bei vidurių sugedimo? Toks žmogus yra susiraukęs, nelinksmas ir įvairių nesmagumų apimtas. Jeigu tokiam žmogui ir aukštin kalną parodytum, tai jam malonesnė būtų sveikata, negu tas aukso kalnas. Tačiau, jeigu jau tūsi ega apimtu kokių nors nesmagumų, tai greit reikalauk mūsų vaistžolių, kurios jums sugrąžins sveikatą. Vaistžolės yra nuo skandžių ligų; vidurių užkietėjimo, skilvio nemalimo, nenoro valgyti, atėrų ir pečių skaudėjimo, patūrkimo, dusulio (asthma), persalimo, skaudėjimo po krūtine, reumatizmo, plaukų slinkimo, pleiskanojimo, alpinimosi lovel, ir kitų ligų. Atsiųsk 60c, tai gausi vaistžolių nuo biles vienos viršų pamintoms ligos. Jeigu kenti nervų suirimą, galvos skausmus, ūžimą ausyse, nuomara, širdies ligą, tai atsiųsk 60c ir gausi mūsų gausius vaistus, taip vadinamus "Nervų Preparatus". Nervų liga yra labai blogas dalykas, bet mūsų Nervų Preparatas užėgna tai ligai kelią ir suteikia žmogui ramumą. Atsiųsk 10c, tai gausi visokių mūsų žolių ir knygų katalogą. Reikalavę mūsų žolių paravinėtojai visuose miestuose. M. ZUKAITIS 451 Hudson Ave., Rochester, N. Y.

Bell Phone: Oregon 0863-J.

Dr. Ignotas Stankus
1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.
L-I-E-T-U-V-I-S
DAKTARAS (gydo ligas) IR CHIRURGAS (daro operacijas).
OFISA VALANDAS:
Nuo 9 iki 11 A. M.
Nuo 2 iki 4 P. M.
Nuo 7 iki 8 P. M.
Nedėlionis Nuo 10 iki 3 P. M.

AUTOMOBILIŲ MOKYKLA

Jeigu jūs norite padaryti lengvesnį ir geresnį pravejimą, tai mokinikis automobilis amato geroj lietuviškoj mokykloj, kur po vadovystės instruktorių galite per kelias savaites išmokt gerai važinėti ir pataisyti visokių sistemų automobilius, traukus, taipgi ir Fordą.

GAVIMAS LAISNIŲ GARANTUOJAMAS

Taipgi sujunkiam kiekvienam mokiniai vieta, nes mes antriū su employment ofis ir turim laisvius.

Mūsų adresas:
Automobile School
726 Lexington Ave.
arti 9th St.
New York, N. Y.

Telephone 2320 Greenpoint.

J. GARSVA

GRABORIUS-UNDERTAKER

Lietuvių Direktorius

libalzanmoja ir laidoja nemirusius ant visokių kapinių.

Parasmdau automobilis ir karietas vaselijoms, krikštynoms ir šiaip pasivažinėjimams.

231 Bedford ave. 243 Front st.
Brooklyn, N. Y. C. Brooklyn, N. Y.

JAU PRIPAZINO

Visi, kad NAUJOKU padaryti cigaras yra gerasi Amerikoje! Taip pat visi geria, kad garisnant "LAISVĖ" remia darbininkų laikraštį ir kovą už broj; tai yra pilkus dalykai! Todėl, kurie rukai, vietoj kažin kieno cigarus, kurie nieko gero nedaro, o gal savo prieus šelpia, tad labai išmintingai darysite, kad tik savo draugų NAUJOKU BROLIŲ išdirbus cigaras rūkysite, kadangi ir cigaras labai geri, sumaniai padaryti ir geriausia tobako, gražiai dega, malonus rūkyti ir didmas puikiai kvepia. Draugai laisviečiai, kurie dar tu cigarų nežinote, tad visur lietuviškoje užėgo. Restoracijose, Kluubuose ir ant piknikų reikalaukite nuo lietuviškų biznierių ir rūkysite visur.

JONO-JOHN'S CIGAR

arba Petro Naujoko po 10 centų cigara, o rūkant džiaugysite, kad rūkai cigara. Vytautas (Ekstra didesni po 15c). Tėmyk vardą ir pavelsk ant bakso.

Cigarus išsiunčiame per pačią į kitus miestus privatiškai ir biznieriui. Tėmykit naują adresą:
J. & P. NAUJOKU
CIGARŲ DIRBTUVE
267 DIVISION AVENUE
(Near Rodney St.)
BROOKLYN, N. Y.

"VILNIS"

Lietuvių Darbininkų Dusyksavaininis Laikraštis

ISEINA UTARNINKAIS IR PĒTYCIOIMIS

"VILNIS" išeina du kartu į savaitę, 8 puslapių didžio, paduoda teisingas žinias iš Amerikos: apie darbą, bedarbę, streikus, ir nurodo, kaip darbininkai privalo vesti streiką, kad laimėjus jį.

"VILNIS" turi savo korespondentus Lietuvoj, kurie aprašo mūsų brolių, eserų ir tėvų vargus ir kovą už kunigų valdžią ir dvarponius.

"VILNIS", matydama reikalą, įvedė pinigų siuntimo skyrių savo raštines, patarnauja persiuntime pinigų į Lietuvą arba į kitus kraštus. Penas, kuris pasidaro vedant tą skyrį, yra paveldamas "Vilniai", kad įsigisų sau bendradarbius ir tuomi pagerinus paties laikraščio turinį.

"VILNIS" kviečia visais reikalais kreiptis į ją, kaip tai: užsiskakant knygas, siunčiant pinigus Lietuvon, užsirašant bile koki darbininkiška laikraštį.

Prenumeratos kaina: Amerikoje metams \$3.00; pusei metų \$1.50. Užrubežij ir Chicagoje metams \$3.50; pusei metų \$1.75.

"VILNIS"

3116 So. Halsted St., Chicago, Ill.

VASARA JAU ATEJO

LIETUVOS ŽMONĖMS BUS REIKALINGA PARAMA

Daugeliui iš jų bus reikalinga pirkti sėklos laukų užsėjimui. Bet kad sėklos nusipirktus, r ikia turēt pinigų.

Dabar jau laikas pasiūsti pinigų savo giminiams ir draugams Lietuvoj.

Visuomet siųskite pinigus Lietuvon per "LAISVĖS" PINIGŲ SIUNTIMO SKYRIŲ

"Laisvės" pinigų siuntimo skyrius siunčia pinigus Lietuvon litais ir doleriais žemiausiomis kainomis.

PRISTATOME ADRESATUI GREITAI IR SAUGIAI

"LAISVĖ"

46 TEN EYCK ST., BROOKLYN, N. Y.
Telephone Stagg 8874

SENADORIO ŽINIOS

Siuomi laiku kasyklos dirba pilna laika. Artinantis streikui, nesusitaikant darbininkams su darbdaviais, prižiūrėtojai labai spaudžia darbininkus, kad daugiau anglių galima būtų iškasti. Jeigu darbe gresia darbininkui pavojus ir jis reikalauja, kad prižiūrėtojai atsistų medžių ar kitokių reikmenų, tai jie, paprastai, atsako: šiandien eik dirbk, padaryk daugiau anglių, o rytoj viską gausi. Bėd sulaukus rytojais, tas pats pasikartoja, darbininkas nieko negauna. Kada kompanija turės užtektinai anglių, tuomet jau galės darbininkai pasisidėti, kasyklos galės keletą mėnesių pastovėti uždarytos.

Rugpjūčio 2 d. progresyvis draugijos buvo surengusis išvažiavimą į Marlin girias. Publikos atsilankė gana daug, buvo iš įvairių miestelių. Publika visą laiką labai gražiai užsilakė. Pavakariasis dr. G. Prūseika pasakė puikią prakalbą, kuri publikai labai patiko. Buvo renkamos aukos agitacijos fondui; surinkta 20 dolerių su centais.

Rugpjūčio 4 d. U. M. W. of A. IX Distrikas buvo surengęs pikniką. Kadangi nedirbama diena, tai ir publikos suvažiuo labai daug. Lietuvių benas linksmino publiką. Kalbėtoju buvo keturi. Pirmas kalbėjo apie tai, kokios buvo derybos unijos atstovų su kapitalistų atstovais Atlantic City mieste; antras kalbėjo advokatas, kuris gyvė Lewisą ir jo pagalbininkus. Darbininkams liepė laikytis unijos, kūdikių, moters ir bažnyčios, tuomet viskas bus gerai; trečias nurodė apie dabartinę darbininkų padėtį, kaip jie turi laikytis ir tt. ir ketvirtas kalbėdamas pasigyrė, kad jo moteris esanti angliakasio dukte, o ne kokia ten milionierė.

Progresyvių kalbėtojas buvo L. Prūseika. Jis kalbėjo kaip svečias. Jis nurodė dabartinę darbininkų padėtį. Jo kalba publika likosi labai užaugėdinti. Reikia pažymėti ir tai, kad S. Geuzis nenorėjo, kad Prūseika kalbėtų. Veikiausiai, jis manė, kad Prūseika pradės ir tarkuoti, kad plikas, vienok kalbėtojas apie tai nei neprisiiminė.

Tą pačią dieną ungari dūšių ganytojas buvo surengęs savo pikniką, tai atkalbinėjo darbininkus nuo unijos pikniko ir kvietė, kad pas jį važiuotų. Mat, jam nerūpi nei unija, nei darbininkų reikalai, jis tik žūri, kad daugiau pinigų pasidarius ir viskas. Jeigu darbininkai sustreikuos, tai kunigas tuomet darbininkams lieps eiti dirbti, nes kada darbininkai dirba, tai ir jam daugiau duoda.

Kalnakis.

SAN FRANCISCO, CAL.

ADP LS 67 kuopos nariai, sužinoję, kad daktaro Kaškiaučiaus šeima randasi kritirgame materialiam padėjime, pasitarė tarpe savęs, priėjo prie išvados, kad darbininkai privalo paremti jo šeimyną, nes daktaras Kaškiaučius labai dang del darbininkų pasidaryto savo raštais ir kada galėjo, tai šelpė darbininku judėjimą. Aukų surinkta \$37.50. Aukojai šie draugai: G. Stasiukaitis, J. K. Chaplik, J. Koblin, ALDLD 198. kv. ir SIA 106 kv. po \$5; A. M. Satas—\$3; O. Satiene—\$2; A. Knišius, A. C. Makutėnas, A. Mūgenis, J. L. Burt, J. Jankauskienė ir K. Mūgenienė—po \$1. A. Slagerienė, M. Mankutienė ir V. Burt—po 50 centų.

Visiems aukotojams tariu širdingą ačiū.

G. Stasiukaitis.

DIDELĖ RAKANDŲ KRAUTUVĖ

Parkame ir parduodame naujus ir antrankinius rakandus. Pulkiausiai antaisome vokiečių kėdes ir sofanas taip, kad iš semo pasidaro naujos. Nupaliojome ir nuvarniuojame visokius rakandus. Taipgi turio troks ir reikalų esant pertraustam formoms ir kitai.

FRANK GIVIS
540 GRAND ST., BROOKLYN
Tarpe Lorimer ir Uolion Ave

DIDŽIOJO NEW YORKO ŽINIOS

Iš Nepaprasto Kriaučių Susirinkimo.

13 d. rugpjūčio atsibuvo kriaučių 54-to skyriaus nepaprastas susirinkimas, kuriame rinko duoklių kolektojavimo sekretorių. Išrinktas sekretorius Montvila 100 balsų prieš J. Dovidaitį, gavusį 96 balsus.

Koks vaikiškas ūpas pakilo pas ratelinkus, kad išsirinko Montvila duoklės iš paryžių kolektojavimo. Mano nuomone, kad ir ratelio žmogus, bet visiems yra reikalingas, toji vietoj asmuo palaikyti, tai turime stoti prieš Joint Boardo politiką, kurią varo, kad iš viršaus būtų tik paskirtas žmogus, o ne renkamas. Mes kol galime, tai savo teisiu neduokime tremtį Joint Boardo pomams. Jeigu sekretoriaus nereikėjo, tai jiem buvo proga nuo perėjo birželio rinkimų iki rugpjūčio 13 d. ji panaikinti. Tie ponai per tą laiką nepanaikino lietuviams sekretoriaus, tai rodo, kad jis yra reikalingas ir skirtumų mūsų tarpe tame klausime negali būti. Tai bendras reikalas abiejų frakcijų, rodo, turėtu būti už įstatymą.

Kokios tai apeliinkiniais keičias vėl buvo pakeltas asementų klausimas. Bet didelė didžiama balsu ir vėl numetė klausima, kaip nereikalinga persvarstyti. Tas ir gerai padaryta.

Kriaučius.

Iš LMPS. 1 Kuopos Susirinkimo.

Rugpjūčio 13 d. įvyko LMPS 1 kuopos susirinkimas. Kadangi buvo garsinta, kad bus svarstoma Susivienijimo suvažiavimo dienotvarkis ir nominacijos ir pild. komiteta, tai narių atsilankė vidutiniai. Iš klausius raportu, kurie buvo eita prie litų dalykų. Apsvarsčius išvažiavimo klausimus, kurįs įvyks 30 d. rugpjūčio, Forest parke; išrinkta delegacija ir LMPS I Rajono konferencija, kuri įvyks 23 d. rugpjūčio; nutarta surengti viešas diskusijas persiskyrimų klausimu. Mat, dabar labai daug kalbama apie persiskyrimus, todėl kuopos narės ir tarė, kad šituo klausimu būtų surengtos diskusijos. Buvo pakeltas klausimas, kad kokiu nors būdu prisidėti prie paremimo draugės Menkelionūtės-Januskienės rengiamos operos Cavalleria Rusticana, nes ir d-gė Menkelionūtė-Januskienė patarnauja darbininkškos organizacijoms, nereikalaujama atlyginimo. Bet kuopos narės šito klausimo nesyarstė. Kuopa rengiasi prie vakarienes, kuri artimoje ateityje turės įvykti.

Kadangi šiaip paprastu reikalų buvo gana daug ir jie užėmė nemažai laiko, tai suvažiavimo dienotvarkis pasiliko nesvarstytas, atidėtas kitam susirinkimui. Geraf būtu, kad į sekantį susirinkimą dar skaitlingiau garių atsilankytų, tuomet bus svarstoma svarbiausias klausimas, kuris paliečia visą mūsų Susivienijimą, ne vien tik vietos dalykus.

LMPS I Kp. Koresp. A.B.

New Yorko Žinios.

Rugpjūčio 9 d. Laisvės draugystė buvo surengus pikniką. Svečių atsilankė daug. Muziką griežė įvairūs dalykai ir visi linksminosi. Bet sulaukus vakaro, jau sunku buvo atskirti ar žmogus randiesi karčiameje, ar piknike. Kiek stalių, tiek bačkučių, o prie bačkučių ir buteliai su mėnuliu spinduliais. Geria vėrai neatsilieka ir moterys. Kada jau daugelis "apsisivietė", tai prasidėjo nepaprastos kalbos, savotiškos dainos. Nežinia kuomi būtų už-

sibaigę tos linksmybės, jeigu ne "visagalis", kuris, matomai, "sėdėdamas augstai", supyko ar pasigailėjo, kad dainininkų gerklės slapios, o kailiai sausi, todėl paleido smarkų lietu ir dainininkams padarė daug nesmagumų.

Reikia pasakyti, kad lėmė piknikė mačiau tokių žmonių, kurie niekad ir jokius parengimus nesilanko. Bet už tai tokiems žmonėms jau vakare reikėjo pagalbininkų, nes buvo taip "nusikamavę", kad vieni negalėjo nei eiti.

Kaip sau norite, bet tokis parengimas draugijai gartės nedaro.

Neseniai rašiau, kad buržuaziniškos teatruose jau pradeda lėsti zokoniškes ir ten atlikinėja visas bažnytinės ceremonijas. Dabar vėl viename teatru mačiau, kad zokoniškai, ant stėtiečiaus žvakes susidegė, suklaupė, traukia iš peties. Bet nuostabu tas, kada jie pabaigę lėsti, tai publika neploja. Nejaugi ir čia bolševikai veikia ir publika, kad ji nepritaria tokiems veikalams ir aktoriams?

"Laisvės" administracija daro klaidą talpindama dykai įvairių draugijų bei kuopų bizniškų pranešimus. Juk įvairios draugijos, ypatingai pašelpinės, savo išduose turi tūkstančius dolerių ir vieną ar du sykiu ji metas galėtų užsimokėti, kada rengia bizniškų parengimus. Juk laikraštis šventia dvasia negali gyventi, jo palaikymui reikalingi pinigai, nes kitaip jis negyvens. Dabar jau taip įėjo madom, kad sišphos kuopos, kurios neturi išduose pinigų, reikalauja, kad administracija dykai garsintų jų parengimus; pašelpinės draugijos, kurios turi pinigų savo išduose, tai patį daro, visus pranešimus savo parengimų siunčia ir laikraštį ir reikalauja, kad dykai talpintų. Rodosi, taip neturėtų būti, nektu daugiam domės kreipti ir laikraštį, jo palaikymą.

Pastaruoju laiku pabėgo nuo tėvų augštesnės mokyklos tula mokinė. Tėvai meta bėdą ant mokyklos, nes ten mokiniai ištvirksta. Jie sako, kad einant į augštesnę mokyklą, mokiniai ir mokinės naudojasi visais patogumais, turi užtektinai pinigų, nieko neveikia, jokia vargo bežinio, todėl ir iš mokyklos išėję nežino kaip laika praleisti. Dalinai čia pasakyla teisybė, bet visgi negalima visus mokinius ir mokines vienu mastu matuoti. Reikia atskirti tų priėjusių nuobeturę, kurie gavė iš mokyklos atostogų, praleidžia jas dirbtuvėse, kad užsidirbus nofs kiek pinigų. Tokie mokiniai bei mokinės nebėga nuo tėvų, kad susiradus gerus laikus.

Vasara baigiasi; išvažiavimai taipgi baigiasi. Žiema netoli. Kitų kolonijų lietuvių rengiasi, prie perstatymo veikalų, bet Brooklyno, lošėjai tyli. O gal vėl sukurs pavasario sulauke, kada jau niekas nenori eiti į svetaines? Geriau ankščiau pradėti ir žiemą sulosti vieną kita veikalą.

Zinau Rinkėjas.

Pirma Opera Lietuvių Tarpe.

Jau keli metai, kaip profesoriai, pas kuriuos aš įlavinau žaislą, ir pašaliniai, dainavimo žinovai pradėjo verst mokyti operas, pripažindami mano balsą pusėtinau gerai nustatyta ir užtektinai stiprų del operu dainavimo. Tačiau, jau antri metai, kaip pradėjau mokyti operas, išmokau Otello, Cavalleria Rusticana ir baigiu mokytiš Aidą. Pradėjus mokytiš operas, būtina! turi mokytiš italų kalbos, daugiau žinojimo muzikos ir lošimo. Tai yra sunkus darbas, reikalaujantis daug pasišventimo ir energijos. Nois pasišventimo ir energijos man netrūksta, jei tik netrūktu finansų, kurių reikia daug išmokėti keturiems kursams. Aš neturiu tos laimės, kad kas man iš šalies pagelbėtų finansiskai, kad galėčiau mokslą tęsti. Todėl aš sumaniau surengti operą "Cavalleria Rusticana" tarpe lietuvių, tikėdama, kad visi ma-

no mokslui pritarėjai pagelbės ir įparems ši mano sumanyma, kuris duoty kelis dolerius peino. Todel aš kreipius ir jus, draugai ir draugės, ir šiaip dailės mylėtojai, kad apsimintumėte parduvinėt žangos tikietus, parinktumėte į programą pagarsinimų nuo biznierų ir patys duotumėte pagarsinimus ar komplimentus delei perstatymo operos.

Opera bus perstatyta puikiai. Artistai (dainininkai) bus geria orkestra ir choras bus iš kitų operų. Aš pati lošiu leiding rolę—Samuzza. Operos surėngime gerbsti maeisrų O. Sammovigo ir kiti operos dainininkai. Opera atsibus nedėlioj, 11 d. lapkričio, 8 val. po pietų, Brooklyh Labor Lyceum svetainėj. Tikietai—\$2, \$1.50, \$1 ir 75c.

Operos turinys bus išverstas lietuvių kalbon. Tai bus pirmą opera lietuvių tarpe.

Lauksiu pritarimo ir paremimo siame darbe iš visos apielinkės.

Su pagarba,
K. Menkelionūtė-Januskienė.

35 Sheridan Ave., Brooklyn, N. Y.

PARENGIMAI IR SUSIRINKIMAI

ADP. LS. Pirmos Kuopos Susirinkimas.

Sekantį ponedėli rugpjūčio 17, 8 val. vakare "Laisvės" svetainėje įvyks ADP LS mėnesinis susirinkimas. Visi draugai kviečiami atsilankyti.

Organizatorius.

PRANESIMAI IR KITUR

BAYONNĖS IR ELIZABETHO VISUMENOS

Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Vytauto Dr-jai rengia pirmą tokį puikų pikniką su juokingais pamugimais; įvyks nedėlioj, 16 rugpjūčio (August), Progress Hall, Mitchell Ave., Linden, N. J. Pradžio 10 val. rytė. Gera muzika grieš lietuviškus ir angliškus šokius. Todel kviečiame vietos ir apielinkės lietuvius atsilankyti. Užtikriname, kad būsite užaugėdinti, nes ši draugija visada surengia puikius piknikus ir sutraukia daug publikos iš visų apielinkės miestų.

Kaina tik 50c.

KELRODIS: Jis Bayonnės važiuokit trauku iki Elizabeth Sta.; čia paminkit Linden-Edgas Road Jitney ir išlipkit Wood Ave., Linden, čia pat ir safe.

Rengėjai.
191—193

Jei Nori Būt Sveikas, Valgyk Valgius, Gamintus

LORIMER RESTAURANT

417 LORIMER ST.

"Laisvės" Namė, Brooklyne. Kuriam dar neteko buti ir paragauti tikrai lietuviškai pagamintų valgių, tai meldžiame ateiti ir persitikinti.

Savininkai:
A. VELICKA ir J. SUTKUS

Telephone Triangle 1450.

LIETUVIS FOTOGRAFAS IR MALIORIUS.

Nufotografuoja ir numaliovoja visokius paveiklus įvairiomis spalvomis. Atnaujina senus ir krajavus ir sudaro su amerikoniškais.

Darbą atleka gerai ir pigiai. Kreipkitės šiuo adresu:

JONAS STOKES
172 Bridge St., C. Brooklyn, N. Y.

ATEITIES ŽIEDO JAUNUOLIAMS SKAITYMAI

LIETUVIŲ MOTERŲ PROGRESYVIO SUSIVIENIJIMO IŠLEISTAS VAIKAMS VADOVELIS

TAI YRA PUIKI IR PAMOKINANTI ENGA

224 paslapli, drutais popieriniais apdarais. Kaina tik 50 centų

Su užsakymais kreipkitės šiuo adresu:

"DARBININKIŲ BALSAS"
46 Teneyck St., Brooklyn, N. Y.

CLIFFSIDE, N. J.—SIA 70 laipsnia rengia puikų pikniką nedėlioj, 16 rugpjūčio (August). Pikniko vieta gale Park Ave. ir Dallytown Rd., Cliffside, N. J. Prasidės 2 val. po pietų. Bus labai linksmas piknikas, todel kviečiame vietos ir apielinkės lietuvius atsilankyti.

Rengėjai.

PAJIESKOJIMAI

Pajieskau Jurgio Pušinio, Antano Zemačio ir kitų draugų, su kuriais susipažinau gyvendamas Nashua, N. H. Meldžiui atsilaukti.

Jozas Senkus
48-1st St., Wyoming, Pa.
189—198

Pajieskau savo tetos Matilios Sinkitės, po vyrų Karpienės. Seniau gyveno New Yorke. Meldžiui atsilaukti arba kas žinot malonekit pranešti.

H. Burksaičiūtė—Naumavičiėnė.
Pilyviški miestelis,
Kosmano namas,
Vilkavilkių apskritis,
Lituania.

PARDAVIMAI

Parsiduoda kėndžių storas, prie storo yra 3 kambariai gyvenimui. Randa pigi. Gerai progi pirkti. Atsilaukit po No. 217 Maurer St., Brooklyh, N. Y.
191—194

Parsiduoda 2 šėnynų mūrinis namas, yra visi naujais įtaisymai, extra lotas, driveway. Gražioji vietoj. Kaina \$10,000, įmokėti reikia \$4,000.

A. Pilitz
221 Fresh Pond Rd., Maspeth, L. I.
193—195

Parsiduoda labai gera farma New Yorko valstijoj, 91 akras žemės, 11 akru girios, 10 karvių, 1 telyčia, 2 arkliai, 100 vištų, 10 ančių ir daug jaunų vištukų ir antukų. Yra visi frankiai ir mašinerijos dirbiniai žemės. Žemė gerai išdirbta. Vieta labai graži, 33 malos nuo miesto. Kas pirmas atsilankys, tas nesigipies. Ši ūkė parsiduoda labai pigiai, kaina tik \$7,500, įnešti reikia tik \$3,000. Kreipkitės laišku arba ypatiskai.

J. Bernota
R. F. D. No. 1, Walkkill, N. Y.
187—193

Parsiduoda bučėmė labai gerą vietoj, apgyventa įvairiom tautom, biznis gerai išdirbtas; priežastį pardavimo sužinošite ant vietos, nes savininkas negali ilgau biznavoti. Mylinti tokį biznį atsilaukite pas:

Jozas Dabravalka
Real Estate
580 Grand St., Brooklyh, N. Y.
Tel: Stagg 7153.
192—197

Parsiduoda gražūs ir didelis Ice Cream ir valdantį storas, gerą vietoj, prie bažnyčios ir mokyklos. Nauja mašinerija del Ice Cream ir kėndžių darymo. Randa pigi, ilgas leasas. Parlavimo priežastis—liga. Reikalinga \$4,000 cash. Atsilaukit po No. 194 Driggs Ave., vienas blokas nuo Graham Ave. karo, Brooklyh, N. Y.
191—193

REIKALAVIMAI

Reikalingas naktinis sargas (watchman) kriaučių šapo. Atsilaukit tuojau.

Mėsks ir Blažaitis
303 Cherry St., New York, N. Y.
192—193

Reikalingi du partneriai kriaučių šapo. Vienas kišeninis, antras preseris. Sapa graži, darbo yra užtektinai. Inešt reikia visai mažai pinigų. Atsilaukite greit.

Chas. Kučinskas
96 Snydam St., tarp Evergreen ir Myrtle Aves., Brooklyh, N. Y.
Ant 2-ro fiore.

J. LEVANDASKAS GRABORIUS

107 UNION AVENUE, BROOKLYN, N. Y.

NAUJAS IŠRADIMAS

DEKSNIO GALINGA MOSTIŠ Gydo, Reumatizma, Ranku, Kojų, Nugaros skaudėjimą, Šaltį, Ranku, Kojų, Virpinas, Duselį, Galvos skaudėjimą, ir taip visokius skaudėjimus (tik ne ronas).

Tuostandiai žmonių yra išgydyo o milijonai dar nežino apie tai.

Deksnio Galinga Mostis yra tiek verta aukos, kiek ir pati sveria su ilgą naudose svyromo.

Kaina 75 centai, \$1.50 ir \$3.00, ir 10 centu extra už peršautina.

Klaudite pas aptiekorius tarp DEKEN'S NEW DISCOVERY OINTMENT.

Deksnis Ointment Co.
518 MAIN ST., BOX 352
HARTFORD, CONN., U. S. A.

AR NORI VALGYTI GERĄ DUOSĄ? GERŠO KEPTUVĖS

(Seniausia įranga) Turėdami kokią nors ūkė norėdami valgyti gerą duosą, kiai padaryta duosą, tai kreipkitės į mus. Darykite ir į kitus miestus. Savininkai: W. Masilevičius, A. Shrupski, 209 BEDFORD AVENUE, BROOKLYN, N. Y. Telephone Greenpoint 273.

Tel. Stagg 4697

A. L. CLOTHING CO.

LIETUVIŠKA DRABUŲ, ISTAIGŲ

Mes užlaikome didžiausią kraituvų jausių madų drapanų suaugusiųjų, mergi ir vaikams. Taipgi gausite sakymų ir "Mail Orderis" ir kita per mūsų agentus.

Užlaikome dideli pasirinkimą mados audekų. Krautuvis išdėdė mis dienomis nuo 8:30 ryto iki 10:30, nedėlidienais ir kvėntadieniais ryto iki 1:30 po pietų.

Ateikite pasišildyti.

A. L. Clothing Co.
216 Manhattan Ave. Brooklyn

VYRIŠKŲ DRAPANŲ KRAUTUVĖ

Užlaikau drapanas geriausią kompaniją. Skrybėles, kepurėles ir vaikams. Padarau nuo lietuš apiaustus (rainknius) vyriški moterims ir vaikams.

Pradau Tamistą reikale atsilankyti, o būsite pinai užgauti.

S. PAUZA

131 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

Lietuvių Technikos, Automobilių MOKYKLA — ir — DIRBTUVĖ

geriausiai įrengtoje vietoje. Praktikos pamokos išardyt, sutaisyti ir sudėt vieškus motorus, apie elektrą ir važiuojimą. Pilnas kursas šoferio-mechaniko lietuvių ir anglių kalboj veda visiem žinomas ir per 15 metų prityres Inspektoriaus L. TIKNEVICIUS. Garantuojame laisvį ir diplomą. Pajieskome darbo. Ateikite apžiūrėti mūsų mokyklą. Mokykla atdara nuo 9 ryte iki 9 p. ryto, kas mis nuo 11 val. ryto iki 3 val. po pietų. Klėsos dienomis 10 val. po pietų.

NEW YORK AUTO SCHOOL

228—2nd Avenue, (Kampus 14 gatvės) New York

Dr. LOUIS ZINS, SPECIALISTAS

Gydrom pasekmingai įvairias ligas

VYRU IR MOTERŲ NEPAISANT KAIŲ PAVOJINGA LIGA KAIŲ SENAI KENTLAS, GALIU PAKILTI MANO GYDYMAS SUTEIKIA

MES įvairius apsiroškimus ligoms: Odos, Kraujo, Nevulgam, Odos Sargėdimo, mišku Skaudulių, Abėno Nervų Silpnėjimo, arthrida ir visų kitokių ligų. Ar žaminuoti savo kraują ir ar žinoti padėtį?

X-Ray; kraujas tiriamas Wassermann dymas.

UZMOKESTIS PRIEINAMA IR SYKIU SUTEIKIAMAS mano ypatiskus patarimas kiekvienam atsilankiusiam, nes prie kiekvieno paciento būnu ypatiskai. **KALBAME LIETUVIŠKAI.**

PATARIMAS IR EGZAMINAVIMAS DYKAI.

Kasdien: nuo 9 iki 9 val. vakare. Nedėliom: nuo 9 ryto iki 4 p. p.

DR. ZINS
25 METU SPECIALISTAS
110 East 16th St., Tarpe 4 Ave. ir Irving Place

"DARBININKIŲ BALSAS"

Leidžia Lietuvių Moterų Progresyvis Susivienijimas

Išėina prieš pirmą kiekvieno mėnesi.

PRENUMERATOS KAINA METAMS 2 DOLERIAI.

Tai yra labai interesingas ir pamokinantis žurnalas. Jau pa aprašymas viso tarptautinio moterų ir abelno darbininkų mo. Daug talpinama eilių ir apysakų. Kiekvienas, norintis į pamokinančių pasiskaitymų privalo užsirašyti "Darbininkų Balsas". Ypatingai moterų privalo skaityti, nes daug moterų klaidinami denama jame.

"DARBININKIŲ BALSAS"
46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.

Maskvos Nauja Nauda "Laisvės"

Rašo

Vokiečių ja, būdam valgyklą, 1,000 maso Pasirodo patrovų k o iš dviej jau tai p kečiai. Knipelių, Bet—susto pasimė s jo ragaut siskų bar Susveitė granddukų —Pas r tuoja ben vokiečiai. vo ne bol cialdemok Rusų d maitinasi tijos dar sandviciai prieš Mas

o is d taip nēr ž vietu Val

Dr. A savo knyę letariato kovas. T sime stat jis gaus u bus didel "Laisvės" užplodo "gas rašo. aš jau n

Water dar ne po vieną davėte ž site.

Jeigu likai, ta poteriam nedėlidien 2 val. (no 104 vala) teriaujan pom dat tą laiką spaudai.

Kauna minister bandė I prieš R. Pusta iš tieji tes

Visi žiavinus dro ti Ko gi iš vės" di

Estije cionieru draugus kė suša žuju te te burž ty dele

Ant riečiai ma. J kės dr

Nė M

Kai pati r dienį ciuose I. Ji sirgo. bilion Morg

Krau Susir

MC Tula kas vė s šias pinių myn susi gon keti ko I

Kauna minister bandė I prieš R. Pusta iš tieji tes

Visi žiavinus dro ti Ko gi iš vės" di

Estije cionieru draugus kė suša žuju te te burž ty dele

Ant riečiai ma. J kės dr

Nė M

Kai pati r dienį ciuose I. Ji sirgo. bilion Morg

Krau Susir

MC Tula kas vė s šias pinių myn susi gon keti ko I

Kauna minister bandė I prieš R. Pusta iš tieji tes

Visi žiavinus dro ti Ko gi iš vės" di

Estije cionieru draugus kė suša žuju te te burž ty dele

Ant riečiai ma. J kės dr

Nė M

Kai pati r dienį ciuose I. Ji sirgo. bilion Morg

Krau Susir

MC Tula kas vė s šias pinių myn susi gon keti ko I

Kauna minister bandė I prieš R. Pusta iš tieji tes

Visi žiavinus dro ti Ko gi iš vės" di

Estije cionieru draugus kė suša žuju te te burž ty dele

Ant riečiai ma. J kės dr

Nė M

Kai pati r dienį ciuose I. Ji sirgo. bilion Morg

Krau Susir

MC Tula kas vė s šias pinių myn susi gon keti ko I

Kauna minister bandė I prieš R. Pusta iš tieji tes

Visi žiavinus dro ti Ko gi iš vės" di

Estije cionieru draugus kė suša žuju te te burž ty dele

Ant riečiai ma. J kės dr

Nė M

Kai pati r dienį ciuose I. Ji sirgo. bilion Morg

Krau Susir

MC Tula kas vė s šias pinių myn susi gon keti ko I